

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 1/2541
วันศุกร์ที่ 17 เมษายน 2541
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายปองพล อดิเรกสาร	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายสุทธิพร จีระพันธุ์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายยรรยง พวงราช	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์
(แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นางสาวปรีญา อำพรสุด	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายทรัพยากรธรรมชาติ
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นางพาณี ณ รังษี	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายประสิทธิ์ รามพุฒา	ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายทองทวี ตีมะการ	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการปศุสัตว์
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
8. นายกฤษณะ พฤกษ์วัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ 7
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
9. นายนิพนธ์ ศิริพันธ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการประมง
(แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ

10. นายปรัชญา ธีัญญาดี	นักวิชาการเกษตร 9 (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
11. นายธงชาติ รักษากุล	ผู้อำนวยการกองแผนงาน (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
12. นางขวัญใจ วัฒนะชีวะกุล	นักวิชาการสหกรณ์ 8 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
13. นายธงไชย เพ็ชรรัตน์	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
14. นายสุกิจ จงสถิตเสถียร	หัวหน้าฝ่ายการสาธารณะ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
15. นายจิระ กาญจนศักดิ์	นักวิชาการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
16. นายศักดิ์ กาญจนาลิขิต	ผู้อำนวยการกองงานเลขาธิการ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
17. นายปราโมทย์ โพธิ์วัดอุธรรม	หัวหน้างานทะเบียนที่ดิน (แทนอธิบดีกรมประมงสงเคราะห์)	กรรมการ
18. นางสาวอรุณี ประเสริฐศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
19. นายยืนยง ทัดนครี	ผู้อำนวยการสำนักบริหารที่ราชพัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
20. นางผาณิต วรดิษฐ์	ผู้อำนวยการส่วนบริหารเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
21. นายพงษ์ศิลป์ คงมัลย์	ผู้อำนวยการสำนักกองทุนที่ดิน (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
22. ศาสตราจารย์ไฉณ ทองปาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
23. นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

24. นายชัยวัฒน์	วงศ์วัฒนศานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
25. นายสมพงษ์	ล้วนทอน	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26. นางศุภศิริ	โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
27. นายเล็ก	กุดวงศ์แก้ว	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
28. นายเฉลิม	วงศ์อนันต์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
29. นายปรีชา	ทองอุ้	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
30. นายปลอดประสพ	สุรัสวดี	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	ติดตามการ
2. ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	ติดตามการ
3. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	ติดตามการ
4. นายवाद พากแก้ว	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายอภิชัย	การุณยนิช	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายวรเวทย์	อำรุงฉัตรลักษณ์	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
3. นางสาวนศรี	ไชยมังคละ	ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
4. นายชัยเดช	ธาดานิติ	ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
5. นายไพโรจน์	โลกนิยม	ผู้อำนวยการกองนิติการ
6. นายสมศักดิ์	โกสุวัฒน์นะ	ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนฯ
7. นายเสมอ	กลั่นเกล้า	เลขานุการกรม
8. นายมานะชญ์	คูวารกุล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
9. นายวิจิณ	โชติกุล	ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม
10. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและฝึกอบรม
11. นายประทีป	สุขสันต์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
12. นายสุรศักดิ์	แสงอร่าม	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี

13. นายสถิตย์พงษ์	สุดชูเกียรติ	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน 8
14. นายไพศาล	กุลวัลรัตน์	ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้
15. นายสมศักดิ์	โพธิ์สัตย์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรธรณี
16. นายเชิดชัย	ตริงตราจิตกุล	นักวิชาการอุตสาหกรรม 7
17. นางกัญญา	อจิตโต	เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
18. นางสาวจิราภา	อัมมมุนษชาติ	เจ้าหน้าที่จัดผลประโยชน์ 8 กรมธนารักษ์
19. นายพงษ์ศักดิ์	กัมพูศิริ	นิติกร 8 กรมธนารักษ์
20. นางสาวนีย์	วรพาณิชย์	เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
21. นายสินชัย	เรืองไพบูลย์	เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์
22. นายเอกชัย	สุขใจ	เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน
23. นางสาวเกศรา	ศิริผลสมสุข	เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน
24. นางกัลยา	อ่อนจันทร์	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง
25. น.ส.ปิยาภัสร์	เรืองจันทร์	เจ้าหน้าที่กองเกษตรสารนิเทศ
26. นายพิชัย	แย้มละออ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นางวรวัลย์	ไธวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นายเอนก	สิทธิเดรีชน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางจารุรัฐ	จงพุดศิริ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายศุภชัย	วิเศษสินธุ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายณัฐพจน์	คงลัดย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นายสุวิทย์	รวมสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางอัมพร	ไทยสมบุญ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นางสาวดาราร	ดิษฐากรณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางสาวสุรีย์	สุวรรณานุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นายธีระ	มหาวงศ์นันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นางสาวพจนา	เจิงกลิ่นจันทร์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นายประคอง	เทียมลำอาจค์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

39. นางภาณี	สุรัสวดี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นางเรืองลักษณ์	อินทร์พรชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นางสาวนิตา	ธารณวิธ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นายชัยวัฒน์	ไชยคุปต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นางเปรมจิต	สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นางพัชรรัตน์	มณีวงศ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายศรีโรจน์	จิรวัดณ์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
46. นางสาวตรี	ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นางอรวิณี	เลาหะนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นางมะลิวัลย์	ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
49. นางสาวอัมมา	ซีมรัมย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 9.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกล่าวต่อที่ประชุมว่าวันนี้เป็นการประชุมครั้งแรก ทั้งที่ให้ความสนใจต่องานปฏิรูปที่ดินเป็นอย่างมาก โดยรับผิดชอบดูแลงานปฏิรูปที่ดินด้วยตนเอง แต่เนื่องจากมีภาระหน้าที่ต้องเป็นประธานคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ถึง 35 ชุด นอกเหนือจากการประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว และยังเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอีก 21 ชุด ทำให้กว่าจะได้มีการประชุมในวันนี้ ซึ่งขอภัยคณะกรรมการไว้ ณ ที่นี้ด้วย และจะได้ปรับลดการเป็นกรรมการลง ทั้งนี้ ก็ได้มอบหมายให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการรับไปดูแลบ้างแล้ว โดยที่เห็นความสำคัญของงานปฏิรูปที่ดินต้องการจะพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรให้มากขึ้น เป็นที่น่าเสียดายที่ได้ร่วมงานกับเลขาธิการ ส.ป.ก. คุณปลอดประสพ สุรัสวดี มาด้วยดี แต่บังเอิญมีเหตุจำเป็นที่ต้องขอตัวไปเป็นอธิบดีกรมป่าไม้ แต่ขณะเดียวกันก็ได้ท่านผู้ตรวจการกระทรวง ฯ คุณอภิชัย การุณยวนิช ซึ่งมีความรู้ความสามารถมาเป็นเลขาธิการ ส.ป.ก. แทน ในวันนี้จึงมีเลขาธิการ ส.ป.ก. 2 ท่าน มาร่วมประชุมด้วย ซึ่งขณะเดียวกันคุณอภิชัย จะได้สานงานต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

**ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 3/2540 วันที่ 29 ตุลาคม 2540**

ส.ป.ก.ได้ส่งรายงานการประชุมให้คณะกรรมการรับรองแล้ว ปรากฏมีกรรมการขอ
เพิ่มข้อความในเรื่องเพื่อทราบที่ 4.5 หน้า 32 บรรทัดสุดท้ายย่อหน้าที่ 1 ความว่า “และตามความ
เห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม” ซึ่ง ส.ป.ก.ได้แก้ไขรายงานตามที่เสนอเรียบร้อยแล้ว
มติคณะกรรมการ รับรองรายงานตามที่แก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

**เรื่องที่ 3.1 การเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติโดยผลจากการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน
ความเป็นมา**

1. พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2532 มาตรา 26(4) ได้บัญญัติให้อำนาจ ส.ป.ก. ในการนำที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินป่าสงวน
แห่งชาติส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้
พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น

2. ในทางปฏิบัติมีปัญหาว่า ส.ป.ก.และกรมป่าไม้ มีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับ
ผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ส.ป.ก. จึงได้
นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ 3/2540 วันที่ 30 เมษายน 2540 คณะ
กรรมการพิจารณาแล้วมีมติว่า เนื่องจากการตีความว่าเมื่อใดพระราชกฤษฎีกากำหนดเขต
ปฏิรูปที่ดิน จะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาตินั้น ยังไม่มีความชัดเจนจึงให้มีการศึกษาให้
ละเอียดรอบคอบก่อน แล้วจึงเสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ในการศึกษา
รายละเอียดให้นำเรื่องหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเพื่อให้เกิดความชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง
(มติดำเนินการที่แก้ไขและรับรองรายงานฯ ในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 4/2540 วันที่ 18 มิถุนายน
2540)

3. ส.ป.ก.ได้เสนอเรื่องให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หารือไปยังสำนักงาน คณะ
กรรมการกฤษฎีกา แต่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในขณะนั้น (นายประวัฒน์
อุตตะมิต) ให้ ส.ป.ก.ดำเนินการพิจารณาใหม่

ผลการศึกษา

ส.ป.ก.ได้ศึกษาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงโดยละเอียดแล้ว สรุปผลได้ว่า

1. การที่กฎหมายให้อำนาจ ส.ป.ก. ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ โดยบทบัญญัติในมาตรา 26(4) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ กำหนดว่า “ เมื่อ ส.ป.ก.จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ” ข้อความที่ขีดเส้นใต้ ใช้คำว่า “จะนำ” มิใช่ “นำ .. มา” หรือ “นำ มาแล้ว” ซึ่งในชั้นพิจารณาร่างกฎหมายได้คำนึงถึงความพร้อมของ ส.ป.ก. ที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามแผนงาน ถ้าพร้อมที่จะเข้าดำเนินการตามแผน ก็ถือว่าจะนำไปปฏิรูปที่ดิน และในขณะที่พิจารณาร่างกฎหมายนั้น งบประมาณที่ได้รับเพื่อการปฏิรูปที่ดินมีไม่มากนัก ดังนั้น จึงกำหนดไว้ในวรรคสองของมาตรา 26 ว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะให้ ส.ป.ก.เป็นผู้ดูแลจัดการพื้นที่ในส่วนที่ยังไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการตามแผนงานด้วย

2. ตามที่กรมป่าไม้ได้เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับมาตรา 26(4) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ กษ 0737.1/13265 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2537 ได้กำหนดประเด็นหาหรือไปอย่างละเอียดแล้วว่า ความว่า “ เมื่อ ส.ป.ก.จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ” ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายถึง เมื่อ ส.ป.ก.เข้าดำเนินการสำรวจรังวัดและออกเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ในพื้นที่แปลงนั้นเรียบร้อยแล้ว หรือหมายถึงเมื่อ ส.ป.ก.มีแผนงานที่จะสำรวจแปลงถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่แปลงนั้น หรือหมายถึง เมื่อ ส.ป.ก.กำลังดำเนินการสำรวจรังวัดแปลงถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่แปลงนั้น หรือมีความหมายครอบคลุมเพียงใด ซึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 6) ได้ให้ความเห็นว่า ความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายเพียงว่า เมื่อ ส.ป.ก. มีความพร้อมที่จะนำที่ดินแปลงใดในเขตที่ประกาศในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินแน่นอนแล้ว และ ส.ป.ก. มี

แผนงานพร้อมทั้งงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้ทันที พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวก็จะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเฉพาะที่ดินในแปลงนั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องการออก ส.ป.ก.4-01

3. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประวัฒน์ อุตตะโมต) ได้มีความเห็นว่าการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติตามผลการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา หมายถึงจุดเริ่มต้นที่ ส.ป.ก. มีแผนงานและงบประมาณที่จะดำเนินการ มิใช่ถือการออก ส.ป.ก. 4-01 ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายของแผนและงบประมาณ ซึ่งแตกต่างกันมากในเรื่องของระยะเวลา

4. ส.ป.ก. และกรมป่าไม้ เห็นด้วยกับการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพียงแต่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันในการพิจารณาว่า เมื่อใดจึงจะเริ่มนับได้ว่า ส.ป.ก.มีความพร้อมที่จะนำที่ดินไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินแน่นอนแล้ว และมีแผนงานพร้อมทั้งงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการได้ทันที อันจะทำให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2540 ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่า เป็นปัญหาในทางปฏิบัติที่ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้ ควรประชุมร่วมกันเพื่อหาข้อยุติต่อไป โดยประธาน (นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ส.ป.ก.ควรจะแสดงเจตนาบางอย่างว่า ส.ป.ก. มีแผนงานและโครงการปฏิรูปที่ดินให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไป ซึ่งสามารถทำให้ชัดเจนได้โดยอาศัยมาตรา 19(4) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ โดยการนำแผนงานและโครงการตลอดจนงบประมาณค่าใช้จ่ายของ ส.ป.ก. เสนอคณะกรรมการเพื่ออนุมัติและเสนอรัฐมนตรี

5. การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินในที่ดินของรัฐ ในปีงบประมาณแต่ละปีมีการกำหนดแผนงาน งบประมาณ ดังนี้

(1) แผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปี เป็นการกำหนดกิจกรรมการปฏิรูปที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนั้นอย่างกว้าง ๆ เช่น สำรวจรังวัดการถือครองที่ดินของรัฐ สอดสวนสิทธิการครอบครองที่ดิน เนื้อที่กี่ไร่ โดยไม่มีรายละเอียดว่าดำเนินการในพื้นที่ใด กิจกรรมที่กำหนดในแผนงานมีงบประมาณพร้อมที่จะดำเนินการ โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ

(2) แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นการกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานตามแผน ระบุชื่อพื้นที่ ปริมาณงาน ช่วงเวลาที่ดำเนินการ งบประมาณที่ใช้ซึ่งสามารถขออนุมัติปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

(3) การตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเต็มทั้งพื้นที่ แต่จะตั้งงบประมาณไว้เพียงร้อยละ 80 ของจำนวนเนื้อที่แต่ละพื้นที่ที่ได้รับมาดำเนินการ โดยหักเนื้อที่ร้อยละ 20 ที่ประมาณว่าเป็นถนน แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา ฯลฯ ออก

6. การดำเนินงานของ ส.ป.ก. จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยเข้าไปสำรวจจริงวัด และสอบสวนสิทธิเกษตรกร ตามแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตามที่ระบุไว้ในข้อ 5 ก่อนที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในทุกพื้นที่ที่ได้ดำเนินการมา

ความเห็น ส.ป.ก.

เพื่อให้การกำหนดระยะเวลาที่เพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดที่ ส.ป.ก. ได้รับมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเป็นไปอย่างแน่นอน และมีหลักการประกอบกับเงื่อนไขในการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเพื่อนำมาปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา 26(4) มีเงื่อนไขอยู่ 2 ประการ คือ

- (1) มีแผนงานโครงการและงบประมาณที่จะดำเนินการในพื้นที่นั้น
- (2) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่นั้น

ส.ป.ก.จึงเห็นว่า ควรที่จะถือวันที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเป็นวันที่เพิกถอนสภาพป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่นั้น โดยยกเว้นพื้นที่ที่ไม่ได้ดำเนินการตามแผนงานและโครงการอย่างชัดเจน จะยังไม่ถือว่าเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่

- (1) พื้นที่ที่ต้องกันไว้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2536 และวันที่ 1 มีนาคม 2537 เฉพาะในกรณีทีประกาศเขตปฏิรูปที่ดินไว้ก่อนโดยที่ยังไม่มีการกันพื้นที่
- (2) พื้นที่ที่มีผู้ถือครองรายใหญ่ ซึ่งจะต้องทำการเจรจาให้เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน ตามแผนงานจัดที่ดินและแผนการผลิตและการจำหน่ายที่คณะกรรมการกำหนด

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดเงื่อนไขในการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา 26(4) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อที่ ส.ป.ก.จะได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางถึงผลดีและผลเสียของการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติเมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินและมีมติว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินจะมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 26 (4) แห่ง

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน ฯ เมื่อ ส.ป.ก.ได้เสนอโครงการและแผนงานที่ชัดเจนให้คณะกรรมการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว

เรื่องที่ 3.2 การเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 26 ได้บัญญัติให้อำนาจ ส.ป.ก. ในการนำที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ไว้ดังนี้

“มาตรา 26 เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินไว้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

..... ฯลฯ

(4) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก.จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก.มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม (4) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจในการให้เข้าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ และให้ค่าเช่าที่ได้มาตกเป็นของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม”

ปัญหา

การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่มีการวางแผนทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ในฐานะที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วนของ ส.ป.ก.และ กรมป่าไม้ ภายในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ ส.ป.ก.ได้รับมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ยังมีความสับสนเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎหมาย

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ในการประชุม ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2541 ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติ มาตรา 26 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ว่าการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 26 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ เป็นไปโดยผลของกฎหมาย ไม่ต้องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติอีก ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนของ ส.ป.ก. หากไม่ประสงค์จะให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งหมด ส.ป.ก. จะกำหนดให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนของกรมป่าไม้ ก็ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติอยู่ด้วย ส่วนการให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้น พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติไม่มีบทบัญญัติในเรื่องการให้เช่าที่ดินป่าสงวนแห่งชาติคงมีเฉพาะบทบัญญัติเรื่องการอนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือบุคคลใดให้ประโยชน์ในพื้นที่ ซึ่งเป็นอำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การให้เช่าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จึงเป็นอำนาจที่กฎหมายให้ไว้โดยเฉพาะตามบทบัญญัติในมาตรา 26 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน ฯ ซึ่งกฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้ ส.ป.ก.สามารถจัดการเกี่ยวกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนที่ยังไม่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อนำรายได้เข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การให้เช่าที่ดินตามมาตรานี้ ส.ป.ก. สามารถพิจารณาจัดให้เช่าได้เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งควรต้องคำนึงถึงลักษณะการให้ประโยชน์ จำนวนเนื้อที่ที่เหมาะสม ระยะเวลาการให้เช่า ซึ่งต้องไม่ยาวเกินกว่าความจำเป็นในการเตรียมการที่จะจัดที่ดินให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรต่อไป รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการเช่าให้สอดคล้องกับแผนงานจัดที่ดินด้วย

ความเห็นของ ส.ป.ก.

สถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งมีการบุกรุกทำลายป่า ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก การปฏิรูปที่ดินเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐมุ่งที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาการถือครองทำกินในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ และสกัดกั้นการบุกรุกเพิ่มเติม ส.ป.ก.จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหการถือครองทำกินในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็ว และจะต้องร่วมกับกรมป่าไม้ในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติด้วย ดังนั้น จึงสมควรกำหนด

ขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน ฯ ในฐานะที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ และการจัดให้เข้าที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ดังนี้

1. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วน ของ ส.ป.ก. มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบมิให้มีการบุกรุกเพิ่มเติม หากพบการกระทำผิด พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ให้ประสานงานกับป่าไม้เขต ป่าไม้จังหวัดแห่งท้องที่เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป
2. การขออนุญาตตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะพิจารณา เช่น การอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วน ของกรมป่าไม้
3. การให้เข้าที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เป็นอำนาจของ ส.ป.ก. ที่จะดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดิน และเป็นมาตรการหนึ่งที่จะใช้ในการเจรจากับผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่เพื่อให้เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน โดย ส.ป.ก. จะจัดทำโครงการเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเป็นกรณีไป

ทั้งนี้ ส.ป.ก. จะได้ประสานงานกับกรมป่าไม้เพื่อตกลงเกี่ยวกับขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนต่อไป

คำขอ

ขอความเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับขอบเขตการใช้อำนาจตามบทบัญญัติใน มาตรา 26 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน ฯ ตามความเห็นของ ส.ป.ก.

มติคณะกรรมการ โดยที่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2532 มาตรา 26 วรรค 2 กำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน ฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งมีความชัดเจนครอบคลุมหลักการที่ ส.ป.ก. นำเสนอในข้อ 1 และ 2 แล้ว ดังนั้นจึงมีมติเห็นชอบหลักการในข้อ 3 ตามที่ ส.ป.ก. เสนอโดยในรายละเอียดให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นกรณีไป

เรื่องที่ 3.3 แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงใหญ่ที่ถูกใช้เพื่อการเกษตรเศรษฐกิจ

เรื่องเดิม

ตามที่ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยจัดที่ดินให้กับเกษตรกรที่ถือครองในที่ดินของรัฐ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ดังนี้คือ

1. ไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างอื่น นอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่
2. ไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่
3. จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร สำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้น ๆ

เนื่องจากในการจัดที่ดินของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดที่ดินให้กับผู้ถือครองเดิมเพื่อเป็นการกระจายที่ดินไปสู่ผู้ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และเป็นการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการเกษตรเศรษฐกิจ ส.ป.ก. ควรจะนำที่ดินแปลงใหญ่ดังกล่าวมาดำเนินการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกิน โดยให้ผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่นิยมนำให้ลูกจ้างและเกษตรกรที่ ส.ป.ก. คัดเลือก เข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการเช่าที่ดินจาก ส.ป.ก. ในรูปของการรวมตัวกันเป็นสถาบันเกษตรกร

แนวทางการดำเนินการ

- 1) ให้ผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่ ได้รับประโยชน์จากการเช่าที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามมาตรา 26 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ในระยะเวลาหนึ่ง
- 2) การให้เช่าตามข้อ 1 จะมีเงื่อนไขที่จะให้ผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่ที่เป็นผู้เช่าถ่ายทอดวิทยาการและการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้กับลูกจ้างและเกษตรกรที่ ส.ป.ก. คัดเลือก เพื่อให้เป็นผู้ที่จะรับที่ดินจากผู้ถือครองที่ดินต่อไป
- 3) เมื่อหมดอายุสัญญาเช่า ส.ป.ก. จะเข้าไปดำเนินการจัดให้มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรขึ้น โดยรวบรวมผู้เช่า เกษตรกรลูกจ้าง และเกษตรกรที่ ส.ป.ก. คัดเลือก จัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรในรูปของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร เช่าที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามมาตรา 30 (3) และมาตรา 30 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ต่อไป
- 4) เมื่อหมดอายุสัญญาเช่า หากผู้เช่าเดิม เกษตรกรลูกจ้าง และเกษตรกรที่ ส.ป.ก. คัดเลือก มีความประสงค์จะเช่าซื้อที่ดิน ส.ป.ก. ก็จะมีจัดให้เป็นรายแปลงตามมาตรา 30(1)

หรือ (2) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน ฯ เสร็จแล้วก็จะดำเนินการจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรในรูปแบบของการวางแผนการผลิตและจำหน่ายร่วมกันต่อไป

5) ส.ป.ก.ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเข้าไปควบคุมดูแล และให้คำแนะนำ สถาบันเกษตรกรดังกล่าว ให้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก.เห็นว่า หากนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงใหญ่ที่ถูกใช้เพื่อการเกษตรเศรษฐกิจมาดำเนินการแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

1. เกษตรกรถูกจ้างและเกษตรกรทั่วไป จะได้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จากการกระจายสิทธิในที่ดิน จากผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่
2. เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดิน จะได้มีที่ดินที่มีพืชผลอยู่แล้ว มีสิ่งสาธารณูปโภค ระบบเก็บกักและระบบส่งน้ำ มีความสามารถที่จะดูแลพืชผลได้เพราะได้รับเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนระบบการบริหารงานตามเงื่อนไขที่ ส.ป.ก.ได้กำหนดให้ผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่จะต้องดำเนินการก่อนหมดสัญญาเช่ากับ ส.ป.ก. ทำให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่ ส.ป.ก.จะจัดตั้งขึ้นสามารถประกอบกิจการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มาตรการนี้สามารถแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินแปลงใหญ่ ที่มีการทำประโยชน์อย่างมั่นคง ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และทำการเกษตรครบวงจร เช่น สวนผลไม้ขนาดใหญ่ สวนยาง ให้มาร่วมมือกับ ส.ป.ก.ได้
4. มาตรการนี้จะแก้ไขปัญหาการรับช่วงสิทธิในที่ดินจากผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่ ไปสู่เกษตรกรรายย่อยได้โดยไม่ทำให้พืชผล ขาดการดูแล หรือขาดความรู้ทางวิชาการในการบำรุงรักษา
5. สภาพเศรษฐกิจ สังคม ในท้องถิ่นไม่ได้รับการกระทบกระเทือนและทุกฝ่ายมั่นใจการดำเนินการเพราะ ส.ป.ก.มีทางออกที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา
6. ส.ป.ก.มีรายได้จากผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่เข้าสู่กองทุนการปฏิรูปที่ดิน
7. ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 ได้มีการประชุมเรื่อง การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อให้เกิดอุตสาหกรรมเกษตรโดยการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะในเขตปฏิรูปที่ดิน เขตจัดรูปที่ดินและ

เขตนิคมสหกรณ์ เป็นการชี้ให้เห็นถึงนโยบายที่จะส่งเสริมการผลิตผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ขนาดใหญ่และมีผลผลิตชนิดเดียวกัน หากได้มีการดำเนินการตามมาตรการนี้ ส.ป.ก.จะมีศักยภาพที่จะสนับสนุนนโยบายดังกล่าวได้ เนื่องจากมีที่ดินแปลงใหญ่ที่ใช้เพื่อการเกษตรเศรษฐกิจอยู่จำนวนพอสมควร

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ มีความเห็นว่าสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. จุดประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต้องการให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยวิธีการเช่า หรือ เช่าซื้อ ตามที่กฎหมายกำหนด
2. การดำเนินการให้เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดินและแก้ไขปัญหาที่ดินแปลงใหญ่ที่ประกอบกิจการเพื่อการเกษตรเศรษฐกิจอยู่แล้ว อาจทำได้หลายทาง คือ
 - 2.1 ก่อนการให้เกษตรกรได้เช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน อาจเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่ลงทุนดำเนินกิจการเพื่อการเกษตรอยู่แล้ว ได้เช่าทำประโยชน์ไปก่อนในระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณ 1 - 2 ปี เพื่อจัดกระบวนการคัดเลือกเกษตรกรผู้จะได้เช่าหรือเช่าซื้อที่ดินต่อไป
 - 2.2 ดำเนินการในลักษณะสัญญา 3 ประสาน ระหว่าง ผู้ประกอบการ ส.ป.ก.และเกษตรกร เมื่อเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้การผลิตของเกษตรกรสามารถสนับสนุนกิจการเศรษฐกิจการเกษตรที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินได้
 - 2.3 ดำเนินการในรูปแบบสถาบันเกษตรกร โดยผู้ประกอบการต้องเปลี่ยนแปลงสถานะกิจการของตนเอง โดยร่วมมือกับเกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่ จัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และให้การสนับสนุนกิจการเกษตรเศรษฐกิจของตนต่อไป

คำขอ

ขอความเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินแปลงใหญ่ที่ถูกใช้เพื่อการเกษตรเศรษฐกิจ

มติคณะกรรมการ เห็นชอบหลักการตามที่ ส.ป.ก. เสนอ ซึ่งสอดคล้องตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ส่วนการปฏิบัติให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

เรื่องที่ 3.4 แนวทางการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น

เรื่องเดิม

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่ง ส.ป.ก. ดำเนินการในที่ดินของรัฐ มีทั้งที่ดินซึ่ง ส.ป.ก. ได้รับความเหมาะสมต่อการประกอบเกษตรกรรม และที่ดินซึ่งโดยสภาพไม่สามารถนำมาจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ได้แต่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น ที่เป็นหิน หรือมีแร่ธาตุอย่างอื่น ซึ่งสมควรนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติโดยรวม แต่เนื่องจาก ส.ป.ก. มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่อาจอนุญาตให้ผู้ใดเข้าไปใช้ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินได้ จึงไม่มีหน่วยงานใดใช้อำนาจตามกฎหมายอนุญาตให้บุคคลใดใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นได้ ซึ่งปัญหานี้ ส.ป.ก. ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขเพื่อให้สามารถมีการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นได้ และคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 2/2537 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2537 ได้มีมติอนุมัติแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

1. ถ้าพื้นที่มีศักยภาพทางแร่สูงที่เหมาะสมจะดำเนินการในเชิงพาณิชย์ได้และใช้ระยะเวลานานก็ให้พิจารณากันพื้นที่ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน
2. ถ้าการใช้ระยะเวลาไม่ยาวนาน และไม่ขัดขวางต่อโครงการปฏิรูปที่ดินต่อไป ก็ให้แจ้งความไม่ขัดข้องที่ผู้นั้นจะไปยื่นขออนุญาตประกอบการตามโครงการนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์จากส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมาย

โดยในกรณีที่พื้นที่นั้นได้จัดให้แก่ประชาชนเพื่อประกอบเกษตรกรรมไปแล้วให้หาทางให้เกษตรกรได้รับการเยียวยาความเสียหายหรือจัดที่ดินแปลงอื่นให้แทนตามความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. พิจารณากำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติต่อไป

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายตามข้อหารือของกรมที่ดินตามหนังสือ ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 ซึ่งสรุปได้ว่า ที่เขาและที่ภูเขาที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะนำมาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และไม่ขัดข้องที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจตามกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินย่อมมีอำนาจอนุญาตให้ระเบิดและย่อยหินที่เขาและที่ภูเขาได้ตามกฎหมายที่ถือปฏิบัติอยู่

จากแนวทางที่ คปก. ได้มีมติอนุมัติไว้ ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาครั้งล่าสุดนี้ ส.ป.ก. ได้นำมากำหนดเป็นแนวทางการให้ความยินยอมในการนำ
ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ที่ดินที่จะให้ความยินยอม ต้องมีสภาพไม่เหมาะสมต่อการเกษตร แต่มีศักยภาพ
ทางแร่สูง
2. ผู้ที่จะขอรับความยินยอมจะต้องได้รับอนุญาตในการประกอบกิจการตาม
กฎหมายอื่นด้วย เช่น ได้รับอนุญาตประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
3. มีข้อกำหนดให้ผู้ได้รับความยินยอมต้องวางหลักประกันต่อ ส.ป.ก. เพื่อป้องกัน
ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นและยังต้องชำระค่าตอบแทนให้ ส.ป.ก. เพื่อนำส่งเข้ากองทุนการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป
4. ระยะเวลาการให้ความยินยอมจะพิจารณากำหนดให้สอดคล้องกับระยะเวลา
การอนุญาตตามกฎหมายอื่น แต่หากมีกำหนดเวลาไว้น้อยกว่า จะสามารถยื่นขอต่ออายุหนังสือ
ยินยอมได้ โดยมีระยะเวลาไม่เกินที่เหลืออยู่ตามกฎหมายอื่น
5. ในกรณีเป็นการขอสำรวจแร่ในเขตปฏิรูปที่ดิน มอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก.
เป็นผู้พิจารณาให้ความยินยอม ส่วนในกรณีอื่นเป็นอำนาจของ คปก. เป็นผู้พิจารณา
6. มีข้อกำหนดให้ผู้ได้รับความยินยอมต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ
เงื่อนไขที่ คปก. กำหนด หากฝ่าฝืนหรือละเว้นอาจเป็นเหตุให้หนังสือยินยอมสิ้นสุดลงก่อนครบ
กำหนดระยะเวลาได้
7. ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ เข้าไปตรวจสอบการดำเนินการได้ตลอดเวลาและ
หากพบว่าไม่ถูกต้อง ก็ให้เรียกผู้ได้รับความยินยอมแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว
8. หากเกิดความเสียหายจากการดำเนินกิจการ ผู้ได้รับความยินยอมจะต้อง
บรรเทาความเสียหายนั้นโดยเร็ว และหากเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนสุขภาพอนามัย
ของเกษตรกรในบริเวณใกล้เคียง ก็จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขด้วย
9. เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้ความยินยอม ผู้ได้รับความยินยอมจะต้องฟื้นฟู
สภาพที่ดินให้ทำการเกษตรได้แต่หากไม่สามารถกระทำได้ จะต้องปรับสภาพที่ดินให้มีความ
เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่น

การประสานความร่วมมือกับกรมทรัพยากรธรณี

ส.ป.ก. ได้หารือกับกรมทรัพยากรธรณี เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประสานงานในทางปฏิบัติของทั้ง 2 หน่วยงาน ในกรณีมีการขอใช้ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินทั้งในส่วนของการขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษและการขอประทานบัตรโดยพิจารณาตามแนวทางการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น ซึ่งทั้ง 2 หน่วยงานมีความเห็นว่า แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ และไม่เกิดความล่าช้า ซึ่งกรมทรัพยากรธรณี ยินดีให้ความร่วมมือกับ ส.ป.ก. ในการจัดส่งข้อมูลเอกสารประกอบการพิจารณาของ ส.ป.ก. การบังคับหลักประกันในส่วนที่วางไว้ต่อกรมทรัพยากรธรณีเมื่อเกิดความเสียหายจากการประกอบกิจการตามที่ ส.ป.ก. ได้แจ้งการเรียกเก็บค่าตอบแทนจากผู้ได้รับหนังสือยินยอมแทน ส.ป.ก. เพื่อนำส่งเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ การร่วมมือกันกำหนดมาตรการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเรียกให้ผู้ดำเนินกิจการแก้ไขความเสียหายนั้น รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพที่ดินภายหลังการใช้ประโยชน์ และการบังคับหลักประกันหากผู้ดำเนินกิจการไม่กระทำละ เป็นต้นโดยผลจากการหารือได้จัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมทรัพยากรธรณีกับ ส.ป.ก. เรื่องการยินยอมให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงระหว่างอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี และเลขาธิการ ส.ป.ก. แล้วเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2541

ความเห็นของ ส.ป.ก.

แนวทางการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นตามที่ ส.ป.ก. เสนอนี้ จะนำไปแก้ไขปัญหาที่หน่วยงานอื่นไม่อาจใช้อำนาจตามกฎหมายของตนที่จะอนุญาตให้บุคคลใดเข้าไปใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินนอกจากนี้เงินค่าตอบแทนที่ ส.ป.ก. จะได้รับยังสามารถนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นโดยการหาอาชีพเสริมเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเพราะข้อเท็จจริงแล้ว เกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดินมีรายได้ต่ำกว่าเกษตรกรที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นและเร่งด่วนที่ ส.ป.ก. ต้องดำเนินการแก้ไข แนวทางนี้ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และไม่ล่าช้าโดยผ่านการพิจารณาร่วมกันของกรมทรัพยากรธรณี กับ ส.ป.ก. แล้ว

คำขอ

ขออนุมัติแนวทางการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น ตามที่ ส.ป.ก.เสนอข้างต้น และร่างระเบียบเรื่องการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่นที่ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบแล้ว

มติคณะกรรมการ 1. อนุมัติแนวทางตามที่เสนอ
2. รับหลักการตามร่างระเบียบที่เสนอ ทั้งนี้ ให้กรรมการได้นำรายละเอียดไปศึกษาก่อน และให้ ส.ป.ก.นำเสนออีกครั้งหนึ่ง

เรื่องที่ 3.5 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ เพื่อก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าเขาภูหลวง โชน E อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

1.ความเป็นมา

อำเภอวังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา เดิมเป็นกิ่งอำเภอตั้งอยู่ในอำเภอบักรังชัย ได้แยกออกมาตั้งเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2539 มีเนื้อที่ประมาณ 7 แสนไร่ เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ (น.ส.3 และโฉนด) ประมาณ 1 หมื่นไร่ เป็นเขตป่าอนุรักษ์ ประมาณ 3.6 แสนไร่ และเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ประมาณ 3.3 แสนไร่ หรือประมาณร้อยละ 47 ของพื้นที่ทั้งอำเภอ

ปัจจุบัน ส.ป.ก. ได้จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเขียว โดยมอบ ส.ป.ก.4-01 แล้ว จำนวน 3,786 ราย เนื้อที่ประมาณ 86,974 ไร่ เฉลี่ยรายละ 23 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเพาะปลูกพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพดและ มันสำปะหลัง ปัญหาที่เกษตรกรในพื้นที่ประสบก็คือ การขาดแคลนเงินลงทุน ผลผลิตตกต่ำ การมีหนี้สิน การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค จากปัญหาดังกล่าว เกษตรกรบางรายที่ได้รับที่ดินจาก ส.ป.ก. มีการเปลี่ยนมือการถือครองที่ดินอย่างไม่ถูกต้อง และผู้ครอบครองบางรายไม่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นอกจากนี้มีการนำที่ดินไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การเกษตรหรือเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร เช่น บิมน้ำมัน ร้านอาหาร บ้านให้เช่า และอื่น ๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน จนเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2539 เกษตรกรกลุ่มรวมพลังลำพระเพลิง อ.วังน้ำเขียว ได้รวมกลุ่มกันเรียกร้องให้ทางราชการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในที่ดินของ

ส.ป.ก. เพื่อต้องการอนุรักษ์ที่ดินเพื่อการเกษตรไม่ให้เปลี่ยนไปใช้ในกิจการอื่น ทั้งนี้ แนวทางที่ ส.ป.ก. ได้แก้ไขปัญหาก็คือ การดำเนินการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตร พัฒนาและจัดหาแหล่ง น้ำการเกษตรให้แก่เกษตรกรที่ได้รับที่ดินให้มีรายได้มากขึ้นเพียงพอแก่การครองชีพ เพื่อป้องกันการละทิ้งที่ดิน และการดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินในกรณีการใช้ที่ดินหรือการครอบครอง ที่ดินไม่ถูกต้อง โดยทำการเพิกถอนสิทธิการครอบครองที่ไม่ถูกต้องดังกล่าว และเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2541 ส.ป.ก. ได้ใช้สิทธิตามกฎหมายเปลี่ยนแปลงบ้านเลขที่ 34 หมู่ 9 อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา เป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร เนื่องจากบ้านดังกล่าวปลูกสร้างบนที่ดินในเขต ปฏิรูปที่ดินป่าเขาภูหลวง โซน E อ.วังน้ำเขียว เนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบ แล้วไม่มีผู้ใดมาแสดงสิทธิครอบครองเป็นเจ้าของ ทั้งนี้ ส.ป.ก. มีแผนจะนำที่ดินบริเวณพื้นที่ศูนย์ วิจัยและพัฒนาการเกษตร จัดทำเป็นแปลงสาธิตทางการเกษตรที่สมบูรณ์แบบ เพื่อเป็นแนวทางให้ เกษตรกรได้พัฒนาการผลิตทางการเกษตรต่อไป โดยในเบื้องต้น ส.ป.ก. จะดำเนินการก่อสร้าง ปักจายพื้นฐานในบริเวณพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร โดยขอใช้จ่ายจากเงินกองทุนการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในลักษณะจ่ายขาด จำนวนทั้งสิ้น 1,656,000 บาท ดังนี้

- 1) งานก่อสร้างทำนบกั้นดินและขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อเก็บกักน้ำ 2 จุด คือ จุดที่ 1 ก่อสร้างทำนบกั้นดินบริเวณทางเข้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร จุดที่ 2 บริเวณทิศตะวันออก ห่าง จากจุดที่ 1 ประมาณ 300 เมตร และขุดลอกแหล่งน้ำบริเวณ ด้านหน้าทำนบกั้น ทั้ง 2 แห่ง ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทั้งสิ้น 716,000 บาท โดย ส.ป.ก.จะเป็นผู้ดำเนินการเอง
- 2) งานเจาะบ่อบาดาล จำนวน 4 แห่ง ในบริเวณพื้นที่โครงการ โดยการจ้างเหมา ก่อสร้าง วงเงิน 940,000 บาท รายละเอียดตามเอกสารแนบในวาระการประชุม

2. ความเห็นของ ส.ป.ก.

2.1 อ.วังน้ำเขียว เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติและทิวทัศน์สวยงาม มีลำน้ำหลายสาย เช่น ลำพระเพลิง ลำมูลหลวง ลำเชียงลา และเป็นพื้นที่ต้นกำเนิดของลำน้ำมูล ระยะทางห่างจาก กรุงเทพมหานคร ประมาณ 211 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายกรุงเทพฯ - นครนายก - กบินทร์บุรี และเป็นจุดเชื่อมต่อภาคอีสานกับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (ผ่านจังหวัดปราจีนบุรี) โดยทาง หลวงหมายเลข 304 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินเขาตลิ่งลูกคลื่น ยอดเนินเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบสามารถ ทำการเกษตรได้ อากาศเย็นสบายตลอดปี ปริมาณน้ำฝนประมาณ 1,200 - 1,300 มิลลิเมตรต่อปี

จากสภาพพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่นั้น อ. วังน้ำเขียวยังมีขีดความสามารถที่จะพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม ให้มีความมั่นคงและยั่งยืนได้

2.2 การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานเป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากาเกษตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน อ. วังน้ำเขียว และเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง ในการส่งเสริมการพัฒนากาการผลิตให้ถูกต้องเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

2.3 การพิจารณาอนุมัติเงินค่าใช้จ่ายโครงการจ่ายขาด วงเงินเกินกว่า 500,000 บาท เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2536 ข้อ 13 วรรคสอง

3. ความเห็นคณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.)

อกก.ค.ในการประชุม ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541 มีมติเห็นชอบและให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

4. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ เพื่อก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าเขาภูหลวง โซน E อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา ในลักษณะจ่ายขาด วงเงิน 1,656,000 บาท แยกเป็น 2 รายการ ดังนี้

1. งานก่อสร้างทำนบดิน และขุดลอกแหล่งน้ำ 2 แห่ง วงเงิน 716,000 บาท ดำเนินการก่อสร้าง โดย ส.ป.ก.
2. งานเจาะบ่อบาดาล จำนวน 4 บ่อ วงเงิน 940,000 บาท โดยการจ้างเหมารายละเอียดตามเอกสารแนบในวาระการประชุม

ทั้งนี้ ให้ใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ปี 2541 รายการที่ 2.5 งบจ่ายขาดอื่น ๆ วงเงิน 96.55 ล้านบาท

5. ข้อพิจารณา

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์) ได้ขอให้ ส.ป.ก. ยืนยันว่าที่ดินในโครงการนี้เป็นของ ส.ป.ก. แล้วทั้งหมดไม่มีนายทุนหรือผู้ครอบครองรายใหญ่ในพื้นที่นี้อีก

เลขานุการได้ชี้แจงว่า ในส่วนที่ดินนั้นได้เจรจากับเจ้าของที่ดินเดิมเรียบร้อยแล้ว และหากเจ้าของที่ดินเดิมจะเรียกร้องค่าที่ดินอีกประมาณ 200 ไร่ ก็จะเป็นผู้จ่ายเอง

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามที่เสนอขอ

เรื่องที่ 3.6 ขออนุมัติในหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมศึกษาเพื่อกำหนดเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เล็งเห็นว่าสินค้าเกษตรสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีแนวโน้มลดต่ำลง อุตสาหกรรมเกษตรสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกได้อีกมาก ทั้งนี้หากสามารถจัดหาที่ดินผืนใหญ่เพื่อผลิตวัตถุดิบป้อนโรงงาน ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมดังกล่าวยังหาที่ดินได้ยากและไม่เพียงพอและต้องใช้ต้นทุนสูงมาก ส่วนการประกาศเขตเศรษฐกิจแต่เดิมเป็นการประกาศพื้นที่ผืนใหญ่แต่ไม่สามารถบังคับตามประกาศได้ ในขณะที่เขตปฏิรูปที่ดินซึ่งตามกฎหมายได้บังคับให้ทำการเกษตรตามแผนการผลิตที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด สำหรับเกษตรกรถือครองแปลงขนาดเล็กก็มักจะถูกเอาเปรียบในการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังนั้นถ้าหากรวบรวมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นสถาบันเกษตรกร แล้วจัดให้มีข้อตกลงร่วมมือกับผู้ส่งออกหรือภาคอุตสาหกรรมผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกหรือป้อนโรงงานอุตสาหกรรม โดยประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะในเขตปฏิรูปที่ดินก็จะเป็นการรวมจุดเด่นจัดซื้อจัดขายและสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจที่พบเข้าได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 โดยกำหนดให้มีเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะวังน้ำเขียวเพื่อผลิตผลผลิตการเกษตรกิ่งเมืองหนาว การตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตถั่วเหลืองแบบอุตสาหกรรม การตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตฝ้ายแบบอุตสาหกรรม และการตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตผลิตภัณฑ์นมแบบอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพื่อขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการในชั้นรายละเอียดต่อไปส่วนการตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตถั่วเหลืองแบบอุตสาหกรรมให้

ส.ป.ก. นำเสนอกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อขอใช้เงินกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายเพื่อศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการในขั้นรายละเอียด และการตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตผลิตภัณฑ์แบบอุตสาหกรรม ให้ ส.ป.ก. นำเสนอองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เพื่อขอใช้เงินศึกษาและจัดทำแผนงานโครงการในขั้นรายละเอียดต่อไป

องค์ประกอบ

1. เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะวังน้ำเขียวเพื่อผลิตผลผลิตการเกษตรกิ่งเมืองหนาว

ลักษณะยึดพื้นที่เป้าหมาย 56,000 ไร่ ที่มีอากาศแห้งเย็นสบาย ดินดี แต่มีปัญหาการชะล้างหน้าดินและขาดแคลนน้ำ โครงการเน้นการเกษตรกิ่งเมืองหนาว ปลูกผักปลอดสารพิษ ไม้ดอก ไม้ผล เลี้ยงโคนม ข้าวโพด ถั่วเหลือง หญ้าอัลฟัลฟาร์ ผลผลิตที่ได้เน้นตลาดกรุงเทพฯ และส่งออก โครงการนี้ให้เสริมบูรณาการพื้นที่ด้วยการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเข้าไว้ด้วย

2. เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายเขตการผลิตถั่วเหลืองแบบอุตสาหกรรม

ลักษณะยึดผลิตผลถั่วเหลืองเป็นหลัก ดำเนินการเพื่อผลิตถั่วเหลืองป้อนโรงงานอุตสาหกรรมทดแทนการสั่งถั่วเหลืองเข้าประเทศ ปัจจุบันต้องการ 1 ล้านตัน แต่ผลิตได้เพียง 3.4 แสนตัน ยังขาด 6.6 แสนตัน พื้นที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ ลพบุรี สระแก้ว ขอนแก่น ชัยภูมิ ประมาณ 1.2 ล้านไร่ สามารถปลูกถั่วเหลืองได้

3. เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายเขตการผลิตฝ้ายแบบอุตสาหกรรม

ลักษณะยึดผลิตผลฝ้ายเป็นหลักดำเนินการเพื่อผลิตฝ้ายป้อนโรงงานอุตสาหกรรมทดแทนการสั่งฝ้ายนำเข้าจากต่างประเทศ ปัจจุบันต้องสั่งนำเข้าฝ้ายประมาณร้อยละ 93 ของความต้องการใช้ฝ้ายเป็นมูลค่าประมาณ 1.4 หมื่นล้านบาท พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่สามารถปลูกฝ้ายได้ คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สระบุรี ลพบุรี ชัยภูมิ และเลย เนื้อที่ประมาณ 3 แสนไร่ ให้ผลิตประมาณ 8.8 หมื่นตัน สามารถทดแทนการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ของความต้องการใช้ภายในประเทศ

4. เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตอ้อยแบบอุตสาหกรรม

ลักษณะยึดผลิตผลอ้อยเป็นหลัก ปัจจุบันโรงงานน้ำตาลทั้งหมด 46 โรง มีความต้องการอ้อยเข้าหีบปีละ 70 ล้านตัน คิดเป็นเนื้อที่ปลูกประมาณ 10 ล้านไร่ แต่มีเกษตรกรปลูกอ้อยที่ขึ้นทะเบียนเพียง 6 ล้านไร่ ต้องการพื้นที่ปลูกอีกประมาณ 4 ล้านไร่ จากการประมาณ

การเบื้องต้นเขตปฏิรูปที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างจะปลูกอ้อยได้ประมาณ 3 แสนไร่ หากมีการสำรวจศึกษาอาจจะหาพื้นที่เพิ่มได้

5. เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตผลิตภัณฑ์นมแบบ

อุตสาหกรรม

ลักษณะยึดโคนมเป็นหลัก ปัจจุบันความต้องการผลิตภัณฑ์นมยังมีการสั่งนำเข้ามาก ผู้เลี้ยงจะได้รับผลตอบแทนสูงประมาณตัวละ 2 หมื่นบาทต่อปี พื้นที่เหมาะสมที่จะขยายต่อจากพื้นที่ของ อ.ส.ค.เป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการจะดำเนินงานระยะ 10 ปี เนื้อที่ไม่น้อยกว่า 100,000 ไร่ เกษตรกร 3,000 ราย ๗ ละ 20 ตัว เริ่มต้นที่ 10 ตัวแบ่งเป็นโครงการนำร่อง 2 ประเภท คือ โครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเลี้ยงโคนม เป็นการใช้พันธุ์ลูกผสม พื้นที่โครงการประมาณ 1,500 ไร่ คัดเลือกพื้นที่จากเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเขียวและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเหลือจากเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะวังน้ำเขียวเพื่อผลิตผลผลิตการเกษตรกิ่งเมืองหนาวประมาณ 4 แสนไร่ และอีกโครงการนำร่อง คือ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเลี้ยงโคนมพันธุ์แท้ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย เนื้อที่ประมาณ 1,500 ไร่

ผลการศึกษาที่ต้องการ

กำหนดขอบเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะที่แสดงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับศักยภาพของพื้นที่ ความต้องการสินค้าของตลาด ความต้องการเข้าร่วมแผนงาน/โครงการของผู้ส่งออกหรือโรงงานอุตสาหกรรม ความต้องการของเกษตรกรที่จะร่วมแผนงานโครงการ การกำหนดสัดส่วนผลประโยชน์ระหว่างเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรกับผู้ส่งออกหรือผู้ประกอบการโรงงาน วิธีการดำเนินงาน แผนการดำเนินงาน ซึ่งกำหนดการทำงานสองวัตถุประสงค์ในพื้นที่เดียวกันและเกษตรกรรายเดียวกัน คือ ทำการเกษตรยั่งยืนตามแนวทฤษฎีใหม่เน้นความพอมีพอกินโดยใช้พื้นที่ประมาณ 5 ไร่ และนำพื้นที่ส่วนที่เหลือมาทำการผลิตเพื่อการแข่งขันภายใต้เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะที่กำหนดขึ้น นอกจากนั้นให้กำหนดขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมหรือโครงการที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานงบประมาณและสินเชื่อของเกษตรกร ผู้ประกอบการส่งออกและเจ้าของโรงงาน แสดงผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกร ผลตอบแทนโครงการทางด้านการลงทุน ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการเงิน จุดคุ้มทุน ความเป็นไปได้ ความอ่อนไหวของโครงการ รวมทั้งแหล่งเงินที่จะนำมาใช้ในโครงการ องค์การและโครงสร้างการบริหารโครงการและกำหนดอำนาจหน้าที่แนวทางในการดำเนินงานและการบริหารโครงการ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. เรื่องอ้อยและโคนมมีเงินกองทุนของตนเองอยู่แล้ว เห็นควรส่งเรื่องให้กระทรวงอุตสาหกรรมและองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยศึกษาความเป็นไปได้

2. เห็นควรอนุมัติในหลักการให้มีการจ้างทำการศึกษาความเป็นไปได้ 3 โครงการ คือ เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะวังน้ำเขียวเพื่อผลิตผลผลิตการเกษตรกิ่งเมืองหนาว เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตถั่วเหลืองแบบอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตฝ้ายแบบอุตสาหกรรม วงเงินโครงการละ 5 ล้านบาท รวมวงเงินไม่เกิน 15 ล้านบาท โดยมอบให้คณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้พิจารณารายละเอียดและอนุมัติการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา ทั้งนี้ระยะเวลาการศึกษาไม่ควรเกิน 6 เดือน

คำขอ

1. ขอความเห็นชอบส่งเรื่องเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตอ้อยแบบอุตสาหกรรมให้กระทรวงอุตสาหกรรม และเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตผลิตภัณฑ์แบบอุตสาหกรรมให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนม รับไปดำเนินการจัดทำแผนงานและรายละเอียดต่อไป

2. ขออนุมัติในหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจ้างทำการศึกษาเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะวังน้ำเขียวเพื่อผลิตผลผลิตการเกษตรกิ่งเมืองหนาว ศึกษาเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตถั่วเหลืองแบบอุตสาหกรรมและศึกษาเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะเพื่อขยายการผลิตฝ้ายแบบอุตสาหกรรม วงเงินโครงการละ 5 ล้านบาท รวม 15 ล้านบาท

3. ขออนุมัติให้คณะกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้พิจารณาอนุมัติในรายละเอียดของโครงการ

ความเห็นเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายที่จะเร่งรัดการผลิตทางการเกษตรโดยเป็นการปลูกพืชทดแทนการนำเข้า เช่น ฝ้าย ถั่วเหลือง และนม ซึ่งในประเทศมีความต้องการสูงมาก ดังนั้น ในหลักการจึงเห็นด้วยที่จะส่งเสริมการผลิตในพื้นที่ขนาดใหญ่ เพื่อเป็นการประหยัด

เงินตราต่างประเทศในภาวะวิกฤตเช่นนี้ ส่วนเรื่องการศึกษา นั้น ในขั้นนี้ยังไม่มีข้อกำหนดและขอบข่ายของงาน (TOR) ที่ชัดเจน จึงยังไม่ว่าจะเป็นไปได้แค่ไหนอย่างไร สำหรับวงเงินค่าใช้จ่ายที่เสนอขอนี้เป็นการใช้จ่ายจากกองทุนการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งหากมีการอนุมัติในหลักการจะทำให้สะดวกในการดำเนินการต่อ ส่วนรายละเอียดก็เห็นควรมอบให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินที่เสนอในข้อ 3 เป็นผู้ดูแลแผนงานโครงการ และศึกษารายละเอียดที่ชัดเจนต่อไป

มติคณะกรรมการ เห็นชอบตามที่เสนอในข้อ 1 และอนุมัติหลักการในข้อ 2 และ 3 ตามที่เสนอ

เรื่องที่ 3.7 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ เพิ่มเติมในลักษณะจ่ายขาดเพื่อการอุดหนุนน้ำในแปลงเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรื่องเดิม

ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 4/2540 วันที่ 18 มิถุนายน 2540 อนุมัติหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในลักษณะจ่ายขาด เพื่อการอุดหนุนน้ำในแปลงเกษตรกรรมของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และให้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ในแผนเงินทุนฯ ประจำปีทุก ๆ ปี และต่อมาในการประชุม คปก. ครั้งที่ 6/2540 วันที่ 29 ตุลาคม 2540 ได้อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปี 2541 ใช้จ่ายขาดรายการค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดหาแหล่งน้ำในแปลงเกษตรกรรม วงเงิน 20.00 ล้านบาท นั้น

ความเห็นของฝ่ายเลขานุการ

เนื่องจากเกิดภาวะภัยแล้ง เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรและส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และถือครองที่ดินจำนวนน้อย โดยเฉลี่ยไม่เกิน 20 ไร่ต่อครอบครัว การที่จะให้เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายจัดหาแหล่งน้ำ โดยการอุดหนุนในแปลงเกษตรกรรมด้วยตนเอง จะเป็นการเพิ่มภาระและปัญหาให้เกษตรกรมากยิ่งขึ้น ประกอบกับงบประมาณที่ ส.ป.ก. ได้รับเพื่ออุดหนุนน้ำประจำไร่นาสามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้เพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอกับความจำเป็นและความต้องการของเกษตรกร จึงเห็นควรเสนอขออนุมัติเงินกองทุนฯ

เพิ่มเติมในลักษณะจ่ายขาด เพื่อการขุดสระเก็บน้ำในแปลงเกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดิน อีก
จำนวนประมาณ 1,000 สระ วงเงิน 20 ล้านบาท

ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนฯ เพิ่มเติมในลักษณะจ่ายขาด เพื่อการขุดสระเก็บน้ำในแปลง
เกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามแผนเงินทุนฯ ปี 2541 จำนวน 20.00 ล้านบาท โดยใช้เงินจาก
งบจ่ายขาดอื่น ๆ และมอบอำนาจการพิจารณาอนุมัติรายละเอียดด้านการเงินให้คณะ
อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

มติคณะกรรมการ **อนุมัติ**

เรื่องที่ 3.8 ขออนุมัติในหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจัดพิมพ์ “คู่มือการจัดการทรัพยากรดินเพื่อการเกษตรระดับตำบล” ในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
และสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการตั้งเขตเศรษฐกิจเกษตรจำเพาะในเขตปฏิรูปที่ดินในการ
ประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 การจัดทำและการดำเนินงานเขตเศรษฐกิจ
เฉพาะจำเป็นต้องใช้ “คู่มือการจัดการทรัพยากรดินเพื่อการเกษตรระดับตำบล” เพื่อวิเคราะห์และ
ส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสมรรถนะที่ดิน คู่มือดังกล่าวจะมีข้อมูลแผนที่ความเหมาะสม
ของดินกับพืชเศรษฐกิจมาตราส่วน 1:50,000 การจัดการดินตามกลุ่มชุดดินต่าง ๆ และแนวทางการ
จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรดิน ซึ่งเรื่องนี้กรมพัฒนาที่ดินได้เสนอในคณะกรรมการ
นโยบายฯ ที่จะให้ความช่วยเหลือแก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ทั้งหมดทั่ว
ประเทศ

การดำเนินงาน

ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับกรมพัฒนาที่ดินแล้ว โดยการส่งมอบบัญชีพื้นที่เป้าหมาย
ซึ่ง ส.ป.ก. ได้แจกเอกสารสิทธิ์แล้ว 1,456 ตำบลทั่วประเทศ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินประมาณการค่าใช้จ่าย
ในการทำต้นฉบับประมาณ 100 หน้า ค่าใช้จ่ายต้นฉบับเล่มละ 200 บาท ค่าจัดทำสำเนาส่งให้
ส.ป.ก. ตำบลละ 3 เล่ม ๆ ละ 150 บาท ค่าถ่ายเอกสารหน้าละ 0.75 บาท ค่าเข้าเล่ม ๆ ละ 60
บาท ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม 10 %) รวมเป็นเงิน 946,400 บาท เนื่องจากการร่วมมือของกรมพัฒนา

ที่ดินกับ ส.ป.ก. ดังนั้นกรมพัฒนาที่ดินจะช่วยออกค่าใช้จ่ายครึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลืออีกครึ่งหนึ่ง ประมาณ 473,200 บาท ขอให้ ส.ป.ก. ออกค่าใช้จ่าย

ความเห็น ส.ป.ก.

1. เนื่องจากงบประมาณของ ส.ป.ก. ถูกกระทบกระเทือนจากภาวะเศรษฐกิจค่อนข้างมาก ถูกตัดทอนหลายครั้ง แต่ยังคงจะตั้งเป้าหมายการทำงานให้เอกสารสิทธิ์ 150,000 ฉบับให้คงไว้ จึงเห็นควรใช้เงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 473,000 บาท ให้กรมพัฒนาที่ดินจัดพิมพ์ “คู่มือการจัดการทรัพยากรดินเพื่อการเกษตรระดับตำบล”

2. เห็นควรอนุมัติในหลักการ ส่วนรายละเอียดเห็นควรให้กรมพัฒนาที่ดินเสนอคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้พิจารณาอนุมัติรายละเอียดการใช้จ่ายเงินต่อไป

คำขอ

ขออนุมัติในหลักการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมวงเงิน 473,000 บาท เพื่อให้กรมพัฒนาที่ดินจัดพิมพ์ “คู่มือการจัดการทรัพยากรดินเพื่อการเกษตรระดับตำบล” จำนวน 1,456 ตำบล ๆ ละ 3 เล่ม รวม 4,368 เล่ม โดยให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้พิจารณาอนุมัติรายละเอียดต่อไป

มติคณะกรรมการ

อนุมัติในหลักการตามเสนอ โดยมีข้อสังเกตว่าในการจัดทำเอกสารควรใช้ถ้อยคำที่เกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย

เรื่องที่ 3.9 ขออนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปี งบประมาณ 2541

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 2541 จำนวน 1,699,690,500 บาท ประกอบด้วยงบประมาณตามแผนงาน 3 แผนงาน คือ

1. แผนงานบริหารการปฏิรูปที่ดิน	562,982,200 บาท
2. แผนงานจัดการปฏิรูปที่ดิน	1,055,580,600 บาท
3. แผนพัฒนาชนบท	81,127,700 บาท

ส.ป.ก. ได้จัดทำแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ 2541 โดยได้กำหนดเป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ ตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับและสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่สำคัญ ได้แก่

1. ดำเนินการสำรวจรังวัดที่ดิน 600,000 ไร่ สอบสวนสิทธิเกษตรกร 86,500 ราย และมอบเอกสารสิทธิให้แก่เกษตรกร 150,000 ฉบับ รวมทั้ง จัดซื้อที่ดินเอกชน 18,000 ไร่
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน อาทิ ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม 441.415 กม. ปรับปรุงและซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม 1,194.759 กม. ก่อสร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค 454 แห่ง
3. พัฒนาการเกษตรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ในด้านต่าง ๆ อาทิ การเกษตรผสมผสาน 3,500 ราย การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ 200 ราย รวมทั้งฝึกอบรมเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน 4,060 ราย
4. สนับสนุนเกษตรกรปลูกป่าไม้ยืนต้นหรือไม้ผลในที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการประชุมครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 ที่ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการปลูกป่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน โดยกำหนดเป้าหมายของปี 2541 ไว้ 43,000 ไร่

ประเด็นที่เสนอขอ

1. โดยที่การอนุมัติแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาตรา 19 (4) ส.ป.ก. จึงใคร่ขออนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ 2541 ตามที่เสนอในเอกสารประกอบการประชุม
2. ขออนุมัติหลักการให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจปรับรายละเอียด แผนงานได้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ

มติคณะกรรมการ

อนุมัติตามเสนอ

กรอบนโยบายงบประมาณ ปิงปองประมาณ 2541

1. ตรวจสอบกันเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดินตามข้อตกลงเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 ระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก.
2. จัดทำขอบเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ชัดเจน
3. สำรวจรังวัดและจัดที่ดินของรัฐรวมทั้งมอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้เกษตรกรโดยเน้น พื้นที่ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเพื่อให้สมบูรณ์เป็นแปลง ๆ ไป
4. จัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อช่วยเหลือผู้เช่าและผู้ไม่มีที่ดินทำกิน
5. พัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์และมอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 แล้ว
6. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกรรวมทั้งพัฒนาอาชีพในและนอกการเกษตร โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อต่าง ๆ แก่เกษตรกร การดำเนินโครงการพัฒนาการเกษตรเฉพาะพื้นที่และการประสานงานการพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินกับส่วนราชการอื่น
7. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกต้นไม้ในที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม รวมทั้งปลูกต้นไม้เป็นแนวระหว่างเขตปฏิรูปที่ดินกับเขตอนุรักษ์
8. ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินอย่างทั่วถึง
9. ประชาสัมพันธ์งานปฏิรูปที่ดินแก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป

เป้าหมายการปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2541

การปฏิรูปที่ดินในงบประมาณ 2541 ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ 4 กลุ่ม กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต นอกจากนี้ยังมี กิจกรรมในลักษณะงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ จำนวน 5 งาน/โครงการ โดยมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) ตรวจสอบกันเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะ ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อตกลงเมื่อ วันที่ 14 กันยายน 2538 ระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก.	ล้านไร่	9.0
2) ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	157
	ล้านไร่	4.08
3) สำรวจพื้นที่และจัดทำรายละเอียดของอนุมัติ ค.ป.ก. เพื่อประกาศเขตปฏิรูปที่ดินและขยายเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	50
4) ทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน	ล้านไร่	2.0
5) สำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	11
6) นิเทศงานปฏิรูปที่ดิน	ล้านไร่	0.6
7) สำรวจวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่และปักหลักเขตโครงการ	ล้านไร่	4.0
8) สร้างระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ครอบคลุมพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน	ล้านไร่	1.0

2. กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) สำรวจรังวัดการถือครองที่ดินของรัฐ	ไร่	600,000
2) สอบสวนสิทธิและเจรจากระบายสิทธิการครอบครองที่ดิน	ราย	86,500
3) มอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้เกษตรกร	ฉบับ	150,000
4) ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรเพิ่มเติม	ราย	50,000
5) จัดซื้อที่ดินเอกชน (กองทุนปฏิรูปที่ดินฯ)	ไร่	18,000
6) จัดทำสัญญาเช่า/เช่าซื้อที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน	ไร่	275,000
7) สำรวจรังวัดเฉพาะราย	ไร่	800,000
8) สำรวจรังวัดและจัดที่ดินสำหรับการอยู่อาศัยในที่ดินเอกชน	แปลง	1,700
9) ออกโฉนดที่ดินของรัฐตาม ม. 36 ทวิ	ไร่	200,000
10) รวม/แบ่งแยกโฉนด/น.ส.3 หรือเปลี่ยน น.ส. 3 เป็นโฉนดในที่ดินเอกชน	ไร่	25,000
11) ติดตามการทำประ โยชน์ในที่ดินของเกษตรกร	ราย	100,000

3. กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม		
1.1) ถนนลูกรัง	กม.	441.415
1.2) สะพาน กสส.	เมตร	138
1.3) อาคารระบายน้ำ (Box Culvert)	แห่ง	22
2) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม	กม.	678.704
3) ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม	กม.	516.055

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
4) ก่อสร้างแหล่งน้ำ		
4.1) สระเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค	แห่ง	10
4.2) บ่อบาดาล	บ่อ	415
4.3) ฝายน้ำล้น คสล.	แห่ง	3
5) ปรับปรุงแหล่งน้ำ		
5.1) ขุดลอกคลอง	กม.	45.340
5.2) ขุดลอกแหล่งน้ำ	แห่ง	26
6) สำรวจออกแบบสิ่งก่อสร้าง		
6.1) สำรวจออกแบบถนนลูกรังสายหลัก	กม.	282.800
6.2) สำรวจออกแบบถนนลูกรังสายซอย	กม.	47.6
6.3) สำรวจออกแบบสะพาน คสล.	เมตร	542
6.4) สำรวจออกแบบฝาย	แห่ง	8
6.5) สำรวจออกแบบสระเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค	แห่ง	24
6.6) สำรวจออกแบบระบบส่งน้ำ	ไร่	5,742
6.7) สำรวจออกแบบขุดลอกคลอง	กม.	53.000
6.8) สำรวจออกแบบขุดลอกแหล่งน้ำ	แห่ง	26
6.9) สำรวจออกแบบอาคารบังคับน้ำ	แห่ง	4
6.10) สำรวจออกแบบอาคารสำนักงาน ส.ป.ก. จังหวัด และ ส.ป.ก.	แห่ง	7
7) สำรวจชั้นน้ำใต้ดิน	ไร่	30,000

4. กิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) การพัฒนาการเกษตร		
1.1) วางแผนการผลิตทางการเกษตร	ราย	10,000
1.2) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสาน	ราย	3,500
1) เกษตรกรในโครงการนำร่องพัฒนาการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	175
2) เกษตรทั่วไป	ราย	3,325
1.3) ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่	ราย	200
1) เกษตรกรในโครงการนำร่องพัฒนาการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	30
2) เกษตรทั่วไป	ราย	170
1.4) ส่งเสริมการปลูกไม้ผล	ไร่	18,000
1.5) ผลิตและจัดหากิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	400,000
1.6) ส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ไร่	20,000
1.7) ผลิตและจัดหากล้าไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ต้น	4,000,000
1.8) ส่งเสริมการปลูกยางพาราในภาค ตะวันออกและเชียงใหม่	ไร่	5,000
1.9) จัดหากิ่งพันธุ์ยางพารา	ต้น	500,000
1.10) ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	760
1.11) ดำเนินงานแปลงสาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตการเกษตร	แห่ง/ไร่	22/269
2) การพัฒนาอาชีพนอกการเกษตรและสถาบันเกษตรกร		
2.1) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม	กลุ่ม	10

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
2.2) ดำเนินโครงการกระจายอุตสาหกรรมสู่ชนบท ร่วมกับภาคเอกชน	จังหวัด	6
2.3) เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ หัตถกรรม ณ ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร และสโมสร ส.ป.ก.	จังหวัด	7
2.4) ติดตามผลการฝึกอบรมเกษตรกร	กลุ่ม	9
2.5) สำรวจความพร้อมเพื่อก่อตั้งกลุ่มเตรียมการ/หมู่บ้าน สหกรณ์	พื้นที่	12
2.6) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเตรียมการ/หมู่บ้านสหกรณ์	พื้นที่	6
2.7) เร่งรัดปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	สหกรณ์	15
1) ให้คำแนะนำ และจัดทำคำขอสินเชื่อ	ด้านบาท	10
2) ส่งเสริมธุรกิจการซื้อ		
- ปุ๋ยเคมี	ตัน	1,500
- ข้าวสาร	ตัน	200
3) ส่งเสริมธุรกิจการขาย		
- ข้าวเปลือก	ตัน	1,000
- ผลิตภัณฑ์อื่น	ตัน	30
2.8) ติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดิน	สหกรณ์	24
1) ติดตามผลการชำระหนี้สินของสหกรณ์	ด้านบาท	15.5
2) ติดตามผลการใช้เงินกู้ของสหกรณ์	ด้านบาท	15.5
3) กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร พัฒนาอาชีพ และสถาบันเกษตรกร		
3.1) ฝึกอบรมเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดิน	ราย	4,060

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) หลักสูตรส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ของเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน	รุ่น/ราย	4/160
2) หลักสูตรส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพ เกษตรกร (เกษตรผสมผสาน/การเกษตร ทฤษฎีใหม่/การเกษตรอื่น)	รุ่น/ราย	55/2,090
3) หลักสูตรการปลูกสร้างสวนยางพารา	รุ่น/ราย	10/500
4) หลักสูตรส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพ นอกการเกษตร (หัตถกรรม/อุตสาหกรรมใน ครัวเรือน/กิจกรรมศาสตร์)	รุ่น/ราย	18/450
5) หลักสูตรการพัฒนากลุ่ม องค์กรและสหกรณ์ (พัฒนาสมาชิกสหกรณ์/การบริหารและจัดการ กลุ่ม)	รุ่น/ราย	13/600
6) หลักสูตรการพัฒนาของผู้นำการปฏิรูปที่ดิน ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น	รุ่น/ราย	5/170
3.2) จัดหาแหล่งน้ำในแปลงเกษตรกร	แห่ง	9,825
1) เกษตรกรในโครงการนำร่องพัฒนาการ เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	แห่ง	972
2) เกษตรกรในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	แห่ง	200
3) เกษตรกรที่ดำเนินการเกษตรตามแนว ทฤษฎีใหม่	แห่ง	680
4) เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินโดยผ่านกองทุนที่ดิน	แห่ง	1,320
5) เกษตรกรผู้ได้รับ ส.ป.ก. 4-01 ในเขตปฏิรูป ที่ดินทั่วไป	แห่ง	6,653

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
3.3) สนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรโดยกองทุนปฏิรูปที่ดิน	ล้านบาท	300.00
4. โครงการอาสาสมัครปฏิรูปที่ดินรักษาป่า	กม.	400

5. งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1) งานสนับสนุนศูนย์ศิลปาชีพบางไทร 1.1) ฝึกศิลปาชีพให้แก่เกษตรกร 1.2) จัดสวนและตกแต่งสถานที่ 1.3) ผลิตภัณฑ์พันธุ์ไม้ผล 1.4) ก่อสร้างอาคารฝึกอบรม	รุ่น/ราย ไร่ ต้น หลัง	2/210 2,500 50,000 1
2) งานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาวจังหวัดลำพูนอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ 2.1) ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกร 2.2) ฝึกอบรมอาชีพนอกการเกษตร 2.3) ขุดสระเก็บน้ำในแปลงเกษตรกรรม	ราย ราย ลบ.ม.	2,314 250 250,000
3) โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาการปลูกยางพาราในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 3.1) คัดเลือกพื้นที่ปลูกยางและเกษตรกร 3.2) จัดหาสินเชื่อให้เกษตรกร 3.3) บริหารเรือนเพาะชำ	ไร่/ราย ราย แห่ง	5,000/500 200 1
4) โครงการอนุรักษ์และพัฒนาแบบผสมผสานในเขต ปฏิรูปที่ดิน (พื้นที่กันชน)		

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
4.1) ฝึกอบรมด้านจริยธรรมเพื่อการอนุรักษ์	รุ่น/ราย	10/500
4.2) ส่งเสริมเกษตรกรจัดทำเกษตรนิเวศ เกษตรผสมผสาน	ครอบครัว	450
4.3) ขุดสระในแปลงเกษตรกรรม	ลบ.ม.	1,800,000
5) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		
5.1) ใต้สวนและตรวจสอบความต้องการของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนป่าสัก	ครอบครัว	2,350
5.2) จ่ายค่าชดเชยทำกินแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพ	ล้านบาท	117.95
5.3) สำรวจออกแบบพัฒนาแปลงอพยพ	ไร่	5,500
5.4) สำรวจรังวัดแบ่งแปลงที่ดิน	ไร่	5,500

งบประมาณแผ่นดิน ปี 2541

1. งบบริหาร	562.982	ล้านบาท
2. โครงการเตรียมการปฏิรูปที่ดิน (ระยะที่ 2)	60.995	ล้านบาท
3. โครงการสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน (ระยะที่ 2)	205.958	ล้านบาท
4. โครงการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐาน (ระยะที่ 2)	357.632	ล้านบาท
5. โครงการจัดหาทำกินน้ำใช้ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ระยะที่ 2)	81.128	ล้านบาท
6. โครงการพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต (ระยะที่ 2)	244.095	ล้านบาท
7. งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่	186.900	ล้านบาท
รวม	1,699.690	ล้านบาท

เรื่องที่ 3.10 ขออนุมัติกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2542

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้จัดทำร่างกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2542 ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ 2542 และประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่มีบทบาทสนับสนุนงานปฏิรูปที่ดิน สรุปได้ ดังนี้

1. สำรวจจริงวัดที่ดิน 0.5 ล้านไร่ และมอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้เกษตรกร 180,000 ฉบับ
 2. ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกร 50,000 ราย
 3. จัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่า/เช่าซื้อ 10,000 ไร่
 4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยก่อสร้างเส้นทางคมนาคมประมาณ 334 กม. ปรับปรุงและซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม 1,121 กม. และก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคในรูปแบบต่าง ๆ 544 แห่ง
 5. พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งพัฒนาอาชีพในและนอกการเกษตรโดยเน้นการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานและการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อต่าง ๆ โดยกำหนดเป้าหมายเกษตรกร ในปี 2542 ไว้ 3,900 ราย นอกจากนี้ยังเน้นการเกษตรอุตสาหกรรม ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตเพื่อการส่งออก
 6. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกต้นไม้ในที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม รวม 50,000 ไร่
 7. ติดตามการทำประโยชน์ของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน 100,000 ราย
- งบประมาณที่จะใช้ดำเนินการตามเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2542 ประกอบด้วย งบบริหาร งบปฏิบัติงานตามกิจกรรม และงบ งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่รวมวงเงินงบประมาณ 1,869.746 ล้านบาท

ในการนี้ ส.ป.ก. จึงได้นำเสนอร่างกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2542 ต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามเอกสารแนบเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ ส.ป.ก. ในการดำเนินการต่อไป

ประเด็นที่เสนอขอ ขออนุมัติกรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมายการปฏิรูปที่ดิน
ปีงบประมาณ 2542

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามที่เสนอขอ โดยมีข้อสังเกตเรื่องแหล่งน้ำที่กรมชลประทาน
สร้างไว้ไม่มีการวางท่อส่งน้ำให้กับเกษตรกร จึงขอให้พิจารณาเรื่องการวางท่อส่งน้ำในรอบของ
แผนงานปี 2541 ด้วย

กรอบนโยบายงบประมาณและเป้าหมาย การปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2542

กรอบนโยบายงบประมาณปีงบประมาณ 2542

1. เร่งรัดประกาศเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ ส.ป.ก. ได้รับจากกรมป่า
ไม้ รวมทั้งที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่ ส.ป.ก. นำมาปฏิรูปที่ดิน
2. จัดทำขอบเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ชัดเจน ปรับปรุงแผนที่การถือครองที่
ดินให้เป็นมาตรฐานและสร้างระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน
3. ปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน
4. เร่งรัดดำเนินการจัดที่ดินในที่ดินของรัฐและให้กรรมสิทธิ์แก่เกษตรกรตาม
กฎหมายปฏิรูปที่ดินรวมทั้งดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินที่มีผู้ครอบครองรายใหญ่ที่ไม่มีคุณสมบัติ
เป็นเกษตรกรและไม่มีสิทธิได้รับที่ดินให้เป็นไปตามกระบวนการปฏิรูปที่ดิน
5. จัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อช่วยเหลือผู้เช่าและผู้ไม่มีที่ดินทำกิน
6. พัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์
แล้ว

7. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกรรวมทั้งพัฒนาอาชีพในและนอกการเกษตร
โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อต่าง ๆ แก่เกษตรกร การดำเนินการพัฒนาการเกษตร
ที่เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ การเกษตรอุตสาหกรรม
กรรม การฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โครงการพัฒนาการเกษตรเฉพาะพื้นที่และการประสานงาน
พัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินกับส่วนราชการอื่น

8. ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
อย่างทั่วถึง

เป้าหมายการปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2542

การปฏิรูปที่ดินในปีงบประมาณ 2542 ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ 4 กลุ่ม
กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน กิจกรรมพัฒนาขั้น
พื้นฐาน และกิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมใน
ลักษณะงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ จำนวน 7 งาน/โครงการ โดยมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. กิจกรรมเตรียมการปฏิรูปที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1. สำรวจพื้นที่และจัดทำรายละเอียดขออนุมัติ คปก.เพื่อประกาศเขตปฏิรูปที่ดินและขยาย เขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่ โครงการ	30 4
2. จัดทำโครงการปฏิรูปที่ดิน		
3. ทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	2,000,000
4. นิเทศงานปฏิรูปที่ดิน	ไร่	800,000
5. สำรวจวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่และ ปักหลักเขตโครงการ	ไร่	3,000,000
6. สำรวจจุดบังคับภาพถ่ายทางอากาศ	ไร่	1,000,000
7. สำรวจปรับปรุงระวางแผนที่	ล้านไร่	1.0
8. สร้างระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ครอบคลุม พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	10

2. กิจกรรมสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1. สำรวจรังวัดการถือครองที่ดินของรัฐ	ไร่	500,000
2. สอบสวนสิทธิครอบครองที่ดิน เจรจา กระจายสิทธิ ฯ	ราย	95,000
3. มอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้เกษตรกร	ฉบับ	180,000
4. ตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรที่ได้รับ เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 เพิ่มเติม	ราย	50,000
5. จัดให้เกษตรกรเช่าที่ดินของรัฐ	ไร่	250,000
6. จัดซื้อที่ดินเอกชน (กองทุนปฏิรูปที่ดิน ฯ)	ไร่	10,000
7. จัดทำสัญญาเช่า/เช่าซื้อที่ดินเอกชน	ไร่	25,000
8. สำรวจรังวัดเฉพาะราย	ไร่	800,000
9. ออกโฉนดที่ดินของรัฐตามมาตรา 36 ทวิ พรบ. การปฏิรูปที่ดิน ฯ	ไร่	200,000
10. รวมแบ่งแยกโฉนด/น.ส.3 หรือเปลี่ยน น.ส. 3 เป็นโฉนดที่ดินในที่ดินเอกชน	ไร่	20,000
11. ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของ เกษตรกร	ราย	100,000
12. ชดเชยการสูญเสียโอกาสทำกินในที่ดิน	ไร่	10,000

3. กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1. ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม		
1.1) ถนนลูกรัง	กม.	334.217
1.2) สะพาน คสล.	เมตร	292
1.3) อาคารระบายน้ำ (Box Culvert)	แห่ง	15
2. ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม	กม.	584.459
3. ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม	กม.	537.133
4. ก่อสร้างแหล่งน้ำ		
4.1) สระเก็บน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค	แห่ง	68
4.2) บ่อบาดาล	บ่อ	472
4.3) ฝาย	แห่ง	4
5. ปรับปรุงแหล่งน้ำ		
5.1) ขุดลอกคลอง	กม.	52.868
5.2) ขุดลอกแหล่งน้ำ	แห่ง	29
6. สำรวจออกแบบ		
6.1) สำรวจออกแบบเพื่อก่อสร้างและปรับปรุงทาง	กม.	515.200
6.2) สำรวจออกแบบเพื่อก่อสร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและเพื่ออุปโภคบริโภค	แห่ง	56

4. กิจกรรมพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้างการผลิต

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1. การพัฒนาการเกษตร		
1.1) จัดทำแผนทางเลือกของเกษตรกร	ราย	20,000
1.2) ปรับรูปแบบการผลิตทางการเกษตร ตามแนวเกษตรผสมผสาน	ราย	3,500
2. ให้บริการเครื่องจักรกลแก่เกษตรกรในการ จัดหาแหล่งน้ำในแปลงเกษตรกรรม	ล้านลบ.ม. แห่ง	22.24 17,600
3. การส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในเขตปฏิรูป ที่ดิน		
3.1) ไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ไร่	30,000
3.2) ไม้ผล	ไร่	20,000
3.3) ผลิตและจัดหากิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	450,000
3.4) ผลิตและจัดหากล้าไม้โตเร็วและไม้ เศรษฐกิจ	ต้น	6,000,000
4. ฝึกอบรมเกษตรกร		
4.1) ด้านการเกษตร	ราย	5,200
4.2) ด้านพัฒนาอาชีพนอกการเกษตร	ราย	1,050
4.3) ด้านพัฒนาสถาบันเกษตรกร	ราย	700
4.4) ด้านพัฒนาเกษตรกร	ราย	1,210
5. พัฒนาการดำเนินงานของสถาบัน เกษตรกร		
5.1) จัดตั้งและส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม เตรียมการสถาบันเกษตรกรและ หมู่บ้านสหกรณ์	พื้นที่	19

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
5.2) เปรียงปรับปรุงการดำเนินงานสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดิน จำกัด	สหกรณ์	20
6. ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการ เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	ไร่	1,000
7. ดำเนินโครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูก หญ้าแฝก	ล้านต้น	1,635
8. ดำเนินงานศูนย์สาธิตและขยายผลการปฏิรูป ที่ดิน	ศูนย์	16

5. งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
1. งานสนับสนุนศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ บางไทร		
1.1) ฝึกศิลปาชีพแก่เกษตรกร	ราย	360
1.2) ผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	50,000
2. งานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว จังหวัดลำพูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ		
2.1) ฝึกอบรมอาชีพนอกการเกษตรแก่ เกษตรกร	ราย	400
2.2) ติดตามการทำประโยชน์ในที่ดินของ เกษตรกร	ราย	2,314
3. โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาการปลูกยางพารา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
3.1) ตรวจแปลงยางและให้คำแนะนำ เกษตรกร	ราย	3,260
3.2) จัดหาบริการด้านสินเชื่อ	ราย	225
4. โครงการอนุรักษ์และพัฒนาแบบผสมผสานใน เขตปฏิรูปที่ดิน (พื้นที่กันชน)		
4.1) ฝึกอบรมและสัมมนาด้านจริยธรรมเพื่อ การอนุรักษ์	ราย	700
4.2) ส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบเกษตรนิเวศ/ เกษตรผสมผสาน	ราย	450
4.3) จัดหาแหล่งน้ำในแปลงเกษตรกรรม		

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย
5. โครงการเพิ่มความสามารถในการผลิตและส่งออกข้าวหอมมะลิ	จังหวัด	16
5.1) ประสานงานส่วนราชการอื่นในการดำเนินโครงการสวนที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	จังหวัด	16
6. โครงการพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน		
6.1) ศึกษาแนวทางการใช้พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรอุตสาหกรรม	โครงการ	1
6.2) ประสานงานส่วนราชการอื่นในการดำเนินโครงการ ฯ	โครงการ	1
7. โครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ		
7.1) ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่และสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	400
7.2) จัดหาแหล่งน้ำในแปลงเกษตรกรรม	ล้าน ลบ.ม.	2.00

งบประมาณปีงบประมาณ 2542

1. งบบริหาร	614.498	ล้านบาท
2. งบปฏิบัติงานตามกิจกรรม	1,167.044	ล้านบาท
2.1) โครงการเตรียมการปฏิรูปที่ดิน (ระยะที่ 2)	70.649	ล้านบาท
2.2) โครงการสำรวจรังวัดและจัดที่ดิน(ระยะที่ 2)	221.637	ล้านบาท
2.3) โครงการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐาน(ระยะที่ 2)	354.321	ล้านบาท
2.4) โครงการจัดหาน้ำกินน้ำใช้ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ระยะที่ 2)	117.128	ล้านบาท
2.5) โครงการพัฒนารายได้และปรับปรุงโครงสร้าง การผลิต (ระยะที่ 2)	403.309	ล้านบาท
3. งบงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่	88.204	ล้านบาท
3.1) งานสนับสนุนศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร	20.924	ล้านบาท
3.2) งานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว จังหวัดลำพูน	5.575	ล้านบาท
3.3) โครงการนำร่องเพื่อการปลูกยางพารา ฯ	3.109	ล้านบาท
3.4) โครงการอนุรักษ์และพัฒนาแบบผสมผสานฯ (พื้นที่กันชน)	24.024	ล้านบาท
3.5) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและ ส่งออกข้าวหอมมะลิ	0.393	ล้านบาท
3.6) โครงการพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมในเขต ปฏิรูปที่ดิน	0.302	ล้านบาท
3.7) โครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ	33.877	ล้านบาท
รวมวงเงินงบประมาณ	1,869.746	ล้านบาท

เรื่องที่ 3.11**ขออนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามโครงการพัฒนาเกษตรผสมผสาน ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย****เรื่องเดิม**

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยให้เป็นไปตามทฤษฎีแนวใหม่ ในลักษณะทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวพระราชดำริที่ให้มีการแบ่งส่วนของแปลงที่ดิน โดยให้มีแหล่งน้ำประจำไร่นาเพื่อการเพาะปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ที่เกื้อกูลกัน ซึ่งจะเป็นผลทำให้เกษตรกรมีรายได้ไว้ใช้จ่ายหมุนเวียนตลอดปี และลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชชนิดเดียวได้อีกทางหนึ่ง จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงได้ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรแบบใหม่นี้ให้กับกลุ่มเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน หลังจากที่ดินเกษตรกรได้รับอนุมัติให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินเรียบร้อยแล้ว โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นแหล่งสินเชื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่ขาดเงินทุน ได้กู้ยืมเงินในการทำกิจกรรมตามโครงการดังกล่าว คือ

1. พื้นที่ปลูกบ้าน คอกปศุสัตว์ พืชผักสวนครัว 0-2-00 ไร่
2. พื้นที่ปลูกไม้ผล ลำไย (ต้นพันธุ์ลำไย ส.ป.ก.) 3-0-00 ไร่ (ปลูกกล้วยแซมไม้ผล)
3. พื้นที่ปลูกพืชไร่ (ข้าว หรือ ข้าวโพด) 1-0-00 ไร่
4. พื้นที่ขุดบ่อเลี้ยงปลา (ปลานิลหมั่น) จำนวน 6,000 ตัว และเลี้ยงสุกร จำนวน 8 - 10 ตัว
บนบ่อปลา 1-0-00 ไร่

ข้อเสนอโครงการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ได้จัดทำโครงการพัฒนาการเกษตรผสมผสานในเขตปฏิรูปที่ดิน อ.เมือง และ อ.เวียงชัย โดยส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตพืชและเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดความเสี่ยงและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเกษตรกรรายย่อยได้ให้ความสนใจที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 68 ราย ดำเนินการในพื้นที่ทั้งหมด 340 ไร่ หรือเฉลี่ยเนื้อที่ทำการเกษตรผสมผสานประมาณ 5 ไร่/ครัวเรือน ฉะนั้นเพื่อให้โครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จ ส.ป.ก. จึงให้การสนับสนุนสินเชื่อรวม 5,945,508 บาท จำแนกได้ดังนี้

1) เกษตรกร 40 ราย มีสระน้ำเพื่อเลี้ยงปลาอยู่เดิมแต่ขาดเงินทุนในการเพาะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ตามโครงการดังกล่าว คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (คปจ.) ได้มีมติในการ

ประชุม คปจ.เชียงราย ครั้งที่ 1/2540 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2540 ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืมรายบุคคล รายละ 50,000 บาท เพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าว (ข้อ 1-3) รวมเป็นเงินทั้งหมด 2,000,000 บาท

2) เกษตรกรจำนวน 28 ราย ซึ่งมีที่ดินทำกินอยู่ในที่ดินของรัฐ แต่ขาดเงินทุนและมีความประสงค์จะทำการเกษตรผสมผสานตามโครงการดังกล่าว(ข้อ 1 - 4) ส.ป.ก.โดย ออกก.คง. มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541 ให้เกษตรกร 28 ราย ขอกู้ยืมเงินกองทุน 3,945,508 บาท หรือเฉลี่ยรายละ 140,911 บาท เพื่อทำการเกษตรผสมผสาน

ผลการวิเคราะห์โครงการ

1. สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเพราะมีที่ราบลุ่มที่สำคัญคือ ลุ่มน้ำกกและลุ่มน้ำลาว ส่วนสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม โดยเฉลี่ยเป็นครอบครัวขนาดเล็กมีสมาชิกประมาณ 4-5 คน

2. จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน ณ อัตราดอกเบี้ย 8% สรุปได้ดังนี้

2.1 BENEFIT COST RATIO (B/C) เท่ากับ 1.42 : 1

2.2 NET PRESENT VALUE (NPV) เท่ากับ 194,733.06 บาท

2.3 INTERNAL RATE OF RETURN (IRR) เท่ากับ 34.01 %

2.4 PAY BACK PERIOD 10 ปี 2 เดือน

3. วิเคราะห์ความเสี่ยงภายใต้ความไม่แน่นอน Uncertainly โดยลดรายได้ลง 20 % ณ อัตราดอกเบี้ย 8% ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

3.1 B/C เท่ากับ 1.40 : 1

3.2 NPV เท่ากับ 173,698.06 บาท

3.3 IRR เท่ากับ 27.42%

3.4 ระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 10 ปี 2 เดือน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารโครงการที่แนบในวาระการประชุม

4. ผลการวิเคราะห์รายได้ - รายจ่าย และความสามารถในการชำระหนี้ อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถชำระหนี้คืนเงินกองทุนฯ เป็นเงินสดพร้อมดอกเบี้ยได้ประมาณเดือนละ 9,776.55 บาท - 16,445.55 บาท ในระยะเวลาโครงการ 15 ปี

5. ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตนเอง มีการกินดีอยู่ดี ได้ผลตอบแทนจากการลงทุน เมื่อเปรียบเทียบการเกษตรแบบเดิม ก่อนมีโครงการ มีรายได้เฉลี่ยสุทธิ 28,409.54 บาทต่อปี แต่หลังจากมีโครงการมีรายได้เฉลี่ยสุทธิ 124,897.21 บาทต่อปี

ความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ

ในการประชุม อกก.คง. ครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก

โครงการดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
เชียงราย ในการประชุมครั้งที่ 1/2540 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2540 และ ส.ป.ก.เห็นควรให้การ
สนับสนุนเพื่อลดความเสี่ยงในด้านการผลิตทางการเกษตรจากการปลูกพืชชนิดเดียวทำให้มีรายได้
หมุนเวียนตลอดปี และการอนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการ
ดังกล่าวมีวงเงินกู้รวม 3,945,508 บาท เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม (คปก.) ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและ
สถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 ข้อ 13(2)ก และมติ คปก. ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18
มิถุนายน 2539 อนุมัติในหลักการแก้ไขระเบียบฯ

ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย จำนวน 28 ราย กู้ยืมตามโครงการพัฒนาเกษตรผสมผสาน เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 3,945,508 บาท (สามล้านเก้าแสนสี่หมื่นห้าพันห้าร้อยแปดบาทถ้วน) โดยขอกู้ยืมรายละ 140,911 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นเก้าร้อยสิบเอ็ดบาทถ้วน) เป็นเงินกู้ระยะยาว ชำระคืนเงินกู้ภายใน 15 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี โดยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยทุกปี

มติคณะกรรมาการฯ अनुमति

เรื่องที่ 3.12 รายงานความก้าวหน้าในการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับ ส.ป.ก.

ความเป็นมา

ด้วยปรากฏว่าการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ ส.ป.ก. และกรมที่ดิน ในพื้นที่ เขตปฏิรูปที่ดิน มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหลายประการ ปัญหาที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องมีการ พิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. และอธิบดีกรมที่ดิน ได้หารือกันเบื้องต้นแล้ว เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2540 และได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณา แก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้นคณะหนึ่ง ตาม คำสั่งกรมที่ดิน ที่ 2752/2540 ลง วันที่ 11 ธันวาคม 2540 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน และ ส.ป.ก. ให้มีอำนาจหน้าที่

1. ศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องอันเกิดจากข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของ กรมที่ดิน และ ส.ป.ก. เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์เพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การรังวัดและ รับรองแนวเขตที่ดิน โดยยกวางบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับ ส.ป.ก. ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ เพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และกำหนดแบบพิมพ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกัน
2. ศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยให้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องเพื่อพิจารณา หาแนวทางแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การดำเนินงานของคณะทำงาน

1. คณะทำงานได้ประชุมหารือร่วมกัน รวม 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2540 วันที่ 23 ธันวาคม 2540 และวันที่ 24 มีนาคม 2541 มีการกำหนดภารกิจที่จะดำเนินการก่อนหลัง ตาม ความเร่งด่วนของปัญหาที่จะต้องแก้ไข ดังนี้

ลำดับแรก การแก้ไขปัญหากรณีผู้ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโดยมีหลักฐาน ในที่ดิน ยื่นคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ กรมที่ดิน และ ส.ป.ก. ในการตรวจพิสูจน์สอบสวนการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ลำดับที่สอง การแก้ไขปัญหาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่นำมาดำเนินการ หรือที่ไม่อยู่ในอำนาจจัดการของ ส.ป.ก. เช่น พื้นที่ชุมชนที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อหาวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องของราษฎรที่ต้องการหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ให้สามารถดำเนินการ ได้ภายในกรอบของกฎหมายอย่างเหมาะสม ถูกต้องและเป็นธรรม

ลำดับที่สาม การปรับปรุงแก้ไขบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับ ส.ป.ก. เรื่อง การรังวัด การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินฯ พ.ศ.2535 เพื่อความรวดเร็วในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. ตามมาตรา 36 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 และดำเนินการให้สิทธิในที่ดินนั้นแก่ผู้ได้รับการจัดที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดินตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

2. ขณะนี้คณะทำงานได้พิจารณาแก้ไขปัญหในการตรวจพิสูจน์สอบสวนการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการปรับปรุงแนวทางการประสานงานและทางปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์ ดังนี้

1) ยกเลิกหลักการเดิมซึ่งกำหนดให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดตั้งผู้แทนออกไปร่วมพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินทุกราย หากเห็นว่าผู้ขอรายใดได้ที่ดินมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่จะออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ก็ให้ยื่นคำขอคัดค้าน ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ดิน เช่น ส.ค.1 ที่ราษฎรนำมาขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และแนวทางการตรวจสอบของ ส.ป.ก.ที่กำหนดให้คัดค้านในกรณีที่มีการออก ส.ป.ก.4-01 ในที่ดินนั้นแล้ว กระทบต่อสิทธิของราษฎรที่มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนแล้ว รวมทั้งการตรวจสอบในบางเรื่องก็ไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของกรมที่ดิน

2) ยกเว้นบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานขึ้นใหม่ระหว่างกรมที่ดินกับ ส.ป.ก. เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีหลักการ ดังนี้

ก. กรณีการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะมีการประสานแผน โดยกรมที่ดินจะไม่เข้าไปดำเนินการในพื้นที่เขตดำเนินการของ ส.ป.ก. ส่วนพื้นที่นอกเขตดำเนินการให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินดำเนินการไปตามกฎหมายและระเบียบของกรมที่ดิน

ข. กรณีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะรายถ้าเป็นพื้นที่นอกเขตดำเนินการของ ส.ป.ก. ให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินดำเนินการไปตามกฎหมายและระเบียบของกรมที่ดิน โดยไม่ต้องให้ ส.ป.ก. จังหวัดร่วมตรวจพิสูจน์ แต่ถ้าเป็นที่ดินในพื้นที่เขตดำเนินการ เมื่อเจ้าหน้าที่กรมที่ดินได้สำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์เสร็จแล้ว ให้ส่งสำเนาหลักฐานให้ ส.ป.ก. จังหวัดพิจารณาก่อนว่าจะคัดค้านหรือไม่ ซึ่งการคัดค้านจะกระทำในกรณีที่หลักฐานที่ส่งให้พิจารณาแตกต่างไปจากข้อมูลและหลักฐานที่ ส.ป.ก. จังหวัดมี

อยู่ อันเป็นเหตุที่จะคัดค้านได้ว่า ส.ป.ก.มีสิทธิในที่ดินนั้นดีกว่าผู้ขอ โดยแจ้งการคัดค้านเป็นหนังสือไปยังสำนักงานที่ดินภายในกำหนดเวลาตามประกาศการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่ดิน ทำการสอบสวนเปรียบเทียบต่อไป

ค. กำหนดเรื่องการระวางชี้ การรับรองแนวเขตที่ดิน และการเขียนข้างเคียง
ง. การดำเนินการอื่นใดที่บันทึกข้อตกลงนี้มิได้กำหนดไว้ ให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินและ ส.ป.ก. หาข้อยุติและรายงานผลให้ทราบ

จ. หนังสือสั่งการใด ๆ ของกรมที่ดินและ ส.ป.ก. ที่ขัดหรือแย้งกับบันทึกข้อตกลงนี้ ให้เป็นอันยกเลิก

ฉ. กรณีมีปัญหาการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงนี้ ให้กรมที่ดิน และ ส.ป.ก. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ช. ค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลง ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของส่วนราชการที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. ส.ป.ก.เห็นชอบด้วยกับร่างบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับ ส.ป.ก. เรื่องวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ผ่านการพิจารณาของ คณะทำงาน และได้มีการลงนามร่วมกันระหว่างอธิบดีกรมที่ดินกับเลขาธิการ ส.ป.ก. แล้ว เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2541 ซึ่งวิธีปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงนี้ สามารถช่วยลดภาระของ ส.ป.ก.ในการตรวจพิสูจน์ ฯ ลดผลกระทบระหว่าง ส.ป.ก. กับราษฎรที่มีสิทธิในที่ดินโดยชอบอยู่ก่อนแล้ว และส่งผลให้การดำเนินการในเรื่องนี้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องเป็นธรรม

2. แนวทางต่อไปของ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาร่วมกับกรมที่ดินในคณะทำงาน

1) การแก้ไขปัญหาค้นคืนในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่นำมาดำเนินการ หรือพื้นที่ชุมชนที่ไม่อยู่ในอำนาจจัดการของ ส.ป.ก. อาจต้องกันออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้ ภายใต้กรอบแนวคิดที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน โดยมีการจำแนกพื้นที่อย่างเหมาะสม และกำหนดหลักการหรือมาตรการรองรับที่สอดคล้องกับข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง โดยไม่ก่อให้เกิดข้อเปรียบเทียบสิทธิที่ดีกว่าเกษตรกรอื่น อันจะทำให้เกิดผลทางสังคมในการเรียกร้องสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินขยายขอบเขตต่อไป

2) การแก้ไขปัญหการออกโฉนดที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาและถือกรรมสิทธิ์ ตามมาตรา 36 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ซึ่งไม่ทันต่อความจำเป็นในการเร่งรัดงานปฏิรูปที่ดิน และให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินแก่เกษตรกรที่ได้รับ การจัดที่ดินจาก ส.ป.ก.ตามกระบวนการของกฎหมาย ควรแก้ไขโดยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้มีอำนาจในการเร่งรัดเพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

คำขอ

เนื่องจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องในด้านนโยบายด้วย จึงขอให้ คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดิน กับ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2541 และหลักการที่ ส.ป.ก. จะทำความตกลงกับกรมที่ดินต่อไป ตาม ความเห็นของ ส.ป.ก. ในข้อ 2

มติคณะกรรมการ ให้นำเรื่องกลับไปเสนอคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและ ระเบียบพิจารณาก่อน โดยมีข้อสังเกตว่าในบันทึกข้อตกลงต้องมีความชัดเจนในเรื่องของเขต ดำเนินการและต้องสอดคล้องกับกฎหมาย

เรื่องที่ 3.13 การให้ความยินยอมของกระทรวงการคลังในการนำที่ราชพัสดุแปลงหมายเลข ทะเบียน สฎ 848 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

ความเป็นมา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือขอความยินยอมจากกระทรวงการคลัง เพื่อนำที่ราชพัสดุแปลง หมายเลขทะเบียน สฎ 848 อำเภอเคียนซา อำเภอพุนพิน อำเภอพระแสง อำเภอพนม และอำเภอดูริ์ฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการนี้ กรมธนารักษ์ และ ส.ป.ก. ได้ร่วมกันจัดทำและลงนามรับรองแผนที่รายละเอียดแบ่งแยกทาง กายภาพ มาตราส่วน 1 : 50,000 ถูกต้องครบถ้วนตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมธนารักษ์ และ ส.ป.ก. เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนำที่ราชพัสดุไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2537 และตามผลการประชุมร่วมกัน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2538 ซึ่งได้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบแล้วในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 6/2540 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2540

บัดนี้ กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือที่ กค 0407/42080 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2540 ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อนุญาตให้นำที่ราชพัสดุดังกล่าว เนื้อที่

ประมาณ 381,692 ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยมีแนวเขตตามแผนที่รายละเอียดแบ่งแยกทางกายภาพฯ และมีเงื่อนไขว่าต้องดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดยวิธีให้เช่าเท่านั้น (ห้ามเช่าซื้อ) และห้ามมิให้อิทธิพลสิทธิ์ที่ราชพัสดุดังกล่าวให้แก่ราษฎร และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2537 หากยินยอมปฏิบัติตามให้แจ้งยืนยันให้กระทรวงการคลังทราบ

ข้อกฎหมาย

1. การที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำที่ราชพัสดุมาปฏิรูปที่ดิน มิใช่การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ตาม พ.ร.บ.ที่ราชพัสดุ หากแต่เป็นการให้ความยินยอมในการนำที่ราชพัสดุดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา 26(2) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ และอำนาจในการจัดที่ดินต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ
2. ในทางปฏิบัติการจัดที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกร เป็นการจัดให้เข้าทำประโยชน์ โดยออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) ให้ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งเป็นกระบวนการก่อนที่จะจัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินต่อไป
3. การนำที่ราชพัสดุดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามบันทึกข้อตกลง เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2537 ข้อ 1 กำหนดว่า “.... ยังไม่สมควรนำไปจัดให้ราษฎรโดยวิธีการเช่าซื้อ แต่ควรดำเนินการตามแนวทางปฏิรูปที่ดิน โดยออกเอกสาร ส.ป.ก.4-01 (หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน) ให้แก่เกษตรกรได้ ทั้งนี้ เพราะไม่ต้องการให้มีการโอนที่ดินให้บุคคลอื่น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเนื่องในการบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินของรัฐต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด และหากการดำเนินงานในที่ราชพัสดุแปลงใดมีปัญหาไม่อาจปฏิบัติตามข้อตกลงนี้ได้ ส.ป.ก. จะได้หารือกับกรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเป็นกรณี ๆ ไป”
4. การจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร กำหนดไว้ในมาตรา 30 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ ว่า “..... ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกรและเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิ์ในที่ดินก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง”
5. เมื่อกระทรวงการคลังยื่นเงื่อนไขให้ต้องจัดให้เช่า ห้ามเช่าซื้อและโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ราษฎร จึงเป็นการกำหนดเงื่อนไขมิให้อิทธิพลในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการที่จะพิจารณาตามมาตรา 30 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. โดยหลักการควรเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดิน มีสิทธิที่จะเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดิน เกษตรกรจึงจะมีสิทธิเพียงเช่าเท่านั้น

2. โครงการปฏิรูปที่ดินในที่ดินของรัฐที่คณะกรรมการจะกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดิน ควรพิจารณาทั้งในด้านรัฐ และเกษตรกร คือ

ในด้านรัฐ

- (1) เป็นพื้นที่ที่รัฐยังไม่ได้วางแผนพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานอย่างสมบูรณ์
- (2) เป็นพื้นที่ที่รัฐได้ลงทุนพัฒนาเป็นจำนวนมากเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการประกอบเกษตรกรรม และสมควรสงวนไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมตลอดไป
- (3) เป็นพื้นที่ที่รัฐยังดำเนินการจัดที่ดินไม่แล้วเสร็จและไม่พร้อมจะดำเนินการตามแผนออกโฉนดที่ดินของรัฐ

ในด้านเกษตรกร

- (1) เกษตรกรยังไม่สามารถดำเนินการผลิตทางการเกษตรในที่ดินนั้นอย่างมั่นคง และยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้
- (2) เป็นพื้นที่ที่ยังมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการเปลี่ยนมือในที่ดิน

3. ปัญหาที่กรมการเกษตรจะพิจารณาให้มีการโอนที่ดินให้บุคคลอื่น ซึ่งมีผลกระทบต่อเนื่องในการบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินของรัฐต่อไปนั้น ส.ป.ก.มีกระบวนการในการติดตามการทำให้ประโยชน์ในที่ดิน ตามระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยการให้เกษตรกรปฏิบัติในการเช่าทำประโยชน์ในที่ดินฯ ซึ่งกำหนดห้ามเกษตรกรนำที่ดินไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น หากมีการกระทำผิดระเบียบ จะถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิในการทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งถ้าพื้นที่ใดยังมีปัญหาย่อยเกี่ยวกับการเปลี่ยนมือในที่ดิน โดยหลักการจะยังไม่โอนสิทธิในที่ดินนั้นให้เกษตรกร ส่วนในอนาคตหากมีการโอนกรรมสิทธิในที่ดินให้เกษตรกร ที่ดินนั้นก็ยังคงอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน ฯ ซึ่งห้ามแบ่งแยกหรือโอนสิทธิในที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดินไปยังบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก.เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดิน

4. การปฏิรูปที่ดินในที่ราชพัสดุแปลงนี้ จึงควรดำเนินการเช่นเดียวกับที่ดินของรัฐอื่น ๆ โดยการออก ส.ป.ก.4-01 ให้ไว้เป็นหลักฐาน ก่อนที่จะดำเนินการจัดให้เช่า หรือเช่าซื้อต่อไป ซึ่งเมื่อ ส.ป.ก.มีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดให้เกษตรกรเช่าซื้อเมื่อใด จะหารือกับกรมธนารักษ์ ตามบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2537 ต่อไป คาดว่าการเริ่มจัดให้เกษตรกรเช่าซื้อที่ดิน ยังต้องใช้เวลาอีกนาน ซึ่งอาจจะเป็นระยะเวลา 5-10 ปี ข้างหน้า

ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

ขอให้คณะกรรมการพิจารณาว่าจะยินยอมตามเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด ห้ามจัดให้เช่าซื้อและโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวให้แก่เกษตรกร หรือไม่เพียงไร

มติคณะกรรมการ เห็นชอบให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลข สฎ 848 โดยรับเงื่อนไขตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

เรื่องที่ 3.14 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรกู้ยืม เพื่อดำเนินการตามโครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนาก่อเลี้ยงโคนมในเขต ปฏิรูปที่ดิน อ.วังสะพุง จ.เลย

1. เรื่องเดิม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีหน้าที่หลักในการจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรซึ่งไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการประกอบเกษตรกรรม รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อการประกอบเกษตรกรรม พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีรายได้และฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ปัจจุบันเกษตรกรที่อาศัยและทำกินในเขตปฏิรูปที่ดินยังคงประสบปัญหาด้านการผลิตรายได้ และการตลาด ทำให้รายได้ที่ได้รับค่อนข้างต่ำ หรืออาจกล่าวได้ว่าเกษตรกรยังคงมีความยากจนอยู่ ส.ป.ก.ได้มองเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว และได้มีนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ครบวงจรและมีมาตรฐาน โดยระดมความร่วมมือทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนลงในพื้นที่ดำเนินการเขตปฏิรูปที่ดินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังนั้น ส.ป.ก.จึงได้พิจารณาจัดทำแนวทางการตั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะการส่งเสริมการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เสนอขอความเห็นชอบในหลักการต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งการเลี้ยงโคนมเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ได้ถูกกำหนดไว้ในแนวทางดังกล่าว เนื่องจาก ส.ป.ก. พิจารณา

เห็นว่า เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง การผลิตเป็นไปได้อย่างสม่ำเสมอ ให้ผลตอบแทนสูง และความ ต้องการผลผลิตภายในประเทศมีจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้แนวทางการพัฒนาการเกษตรเป็นไป โดยรวดเร็วและเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร ส.ป.ก.จึงได้พิจารณาการดำเนินงานโครงการนำร่องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดิน อ.วังสะพุง จ.เลย รวมทั้งการวางแผนทางเพื่อให้มีการลงทุนผลิตข้าวโพดหมักเพื่อเป็นอาหารโคนม ซึ่งจะเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งจะเชื่อมโยงกับโครงการเลี้ยงโคนม โดยร่วมดำเนินการกับภาคเอกชน

2. สรุปข้อเสนอโครงการ

2.1 หลักการและเหตุผล พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน อ.วังสะพุง จ.เลย เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติสมบูรณ์ และมีสภาพภูมิอากาศที่เย็นเหมาะสมต่อการเลี้ยงโคนม ดังนั้น ส.ป.ก. จึงสนับสนุนการดำเนินงานโครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมขึ้น กำหนดเป้าหมายเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 150 ราย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรก (คาดว่าจะดำเนินการในปี 2541) จำนวน 50 ราย ระยะที่สอง จำนวน 50 ราย และระยะที่สาม จำนวน 50 ราย โดยให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนดำเนินงานตามโครงการฯ รายละประมาณ 500,000 บาท เป็นเงินกู้ยืมระยะแรกประมาณ 25,000,000 บาท ระยะที่สอง เป็นเงิน 25,000,000 บาท และระยะที่สาม เป็นเงิน 25,000,000 บาท รวมเป็นเงินกู้ยืมทั้งสิ้น 75,000,000 บาท โดยในแต่ละระยะจะเว้นช่วงประมาณ 1 ปี เพื่อทำการประเมินผลโครงการ

2.2 วิธีการดำเนินงาน ส.ป.ก.ร่วมดำเนินงานกับบริษัทเอกชน ได้แก่ บริษัท เอ บี ไก่ แดรี่ส์ ฟาร์ม จำกัด

2.3 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขโครงการ

- 1) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องมีพื้นที่ประมาณ 5-10 ไร่
- 2) กำหนดให้เกษตรกรแต่ละรายเลี้ยงโคนม จำนวน 10 ตัว
- 3) เกษตรกรแต่ละรายจัดเตรียมแหล่งน้ำ โดยการขุดบ่อน้ำตื้น ซึ่งค่าใช้จ่ายกู้ยืมจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

- 4) บริษัทฯ จะดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคนมจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทุกรายจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มโคนม การทำแปลงหญ้า การเลี้ยงโคนม การผสมเทียม การป้องกันโรค ฯลฯ

5) บริษัทฯ ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ บริษัท เอ บี โก้ แดร์ส ฟาร์ม จำกัด จัดหาโคนมพันธุ์ไฮลอสไดโนฟรีเซียนพันธุ์แท้ มีอายุประมาณ 18 - 24 เดือน และตั้งท้องประมาณ 6 เดือน มีน้ำหนักตัวไม่น้อยกว่า 300 กิโลกรัม ไม่เป็นโรคแท้งติดต่อหรือเป็นวัณโรค มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ดี และสามารถให้น้ำนมได้โดยทันที ให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการรายละเอียด 10 ตัว ในราคาตัวละไม่เกิน 35,000 บาท และบริษัทฯ จะรับผิดชอบการขนส่งโคนมไปยังฟาร์มของเกษตรกร

6) การส่งมอบโคนม เกษตรกรจะต้องก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงโคนมพร้อมของรีดเสร็จเรียบร้อยแล้ว

7) บริษัทฯ จะรับประกันโคนมตามโครงการ ดังนี้

(1) บริษัทฯ รับเปลี่ยนโคนม กรณีโคนมไม่ตั้งท้อง โคนมสูญเสียการเป็นแม่พันธุ์ ก่อนถึงฟาร์มของเกษตรกร โคนมเป็นโรคและตายเนื่องจากเป็นโรคภายใน 1 เดือน หลังบริษัทฯ ส่งมอบโคนมให้เกษตรกร

(2) บริษัทฯ รับผิดชอบผสมเทียมโดยไม่คิดค่าบริการจากเกษตรกรในกรณีโคนมแท้งภายใน 1 เดือน หลังจากบริษัทฯ ส่งมอบโคนมให้เกษตรกร

(3) โคนมที่ส่งมอบให้เกษตรกร จะต้องให้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 290 วัน อย่างต่อเนื่อง และให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยทั้งปีไม่ต่ำกว่า 10 กก./ตัว/วัน ถ้าโคนมให้ผลผลิตต่ำกว่าที่กำหนดซึ่งมิได้เกิดจากการเลี้ยงและการดูแลที่ไม่เหมาะสมของเกษตรกร บริษัทฯ จะเป็นผู้ชดเชยส่วนที่ขาด

8) การผสมเทียม การป้องกันและรักษาโรคโคนม บริษัทฯ จะดำเนินการให้บริการด้านการผสมเทียม เกษตรกรจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในอัตราที่เหมาะสม นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ซึ่งประกอบด้วย นักสัตวบาลและสัตวแพทย์ของบริษัทฯ จะให้การตรวจเยี่ยมฟาร์มโคนมในโครงการ ให้การแนะนำทางวิชาการ การจัดการฟาร์ม รวมทั้งการป้องกันและการรักษาโรคโคนม ดำเนินการฉีดวัคซีนและพ่นยา รวมทั้งผสมเทียม และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมด้วยการดูแลอย่างใกล้ชิดแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการไม่น้อยกว่าเดือนละ 15 วัน

9) บริษัทฯ จะให้บริการจัดหาอาหารหยาบในระยะที่ยังไม่สามารถจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตอาหารโคได้ พร้อมทั้งจัดหาอาหารข้นที่มีคุณภาพและปริมาณตามที่ต้องการ ตามระบบการเลี้ยงโคนมที่ถูกต้อง โดยใช้สูตรอาหารและวิธีการให้อาหารที่ดูแลโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาหารของ

บริษัทฯ ทั้งนี้ ค่าอาหารสัตว์จะต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของรายได้ของนํ้านมที่ผลิตได้ และในการให้อาหารชั้น บริษัทฯ จะเป็นผู้ฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้เกี่ยวกับการให้อาหารชั้นเสริม อาหารหยابเพื่อให้ได้นํ้านมที่มีคุณภาพดี

10) การจำหน่ายผลิตผลที่ได้ในโครงการ

(1) นํ้านมดิบ บริษัทฯ จะเป็นผู้รับซื้อนํ้านมดิบทั้งหมดของเกษตรกรแต่ละรายในราคาประกันไม่ต่ำกว่า กก.ละ 10.50 บาท หรือราคาประกันที่รับซื้อให้เป็นไปตามราคาของอสค. และบริษัทฯ จะจัดตั้งศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบจากโครงการ และจ่ายเงินค่านํ้านมดิบแก่เกษตรกรทุก 15 วัน ทั้งนี้ บริษัทฯ ให้ความร่วมมือกับ ส.ป.ก. ในการหักชำระหนี้ ตามสัญญากู้ยืมเงินซึ่งเกษตรกรได้กู้ไปจาก ส.ป.ก. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนดำเนินงาน โดยการหักทุกงวดที่จ่ายผลตอบแทน

(2) แม่โคคัดทิ้ง บริษัทฯ จะให้บริการติดต่อให้มีการรับซื้อแม่โคนมคัดทิ้งทั้งในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียง

(3) บริษัทฯ จะรับซื้อลูกโคเพศผู้และเพศเมียที่มีอายุประมาณ 7 วัน คินจากเกษตรกรตามราคาปัจจุบัน เพื่อเป็นการเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรและลดภาระในการจัดการในส่วนเลี้ยงลูกโค

2.4 การดำเนินงานดินเชื้อ

ส.ป.ก.เป็นผู้ดำเนินการให้ดินเชื้อจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นเงินกู้ระยะยาว อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ คปก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2536 และ ในการค้ำประกันการกู้ยืม ให้บริษัทฯ มีส่วนร่วมรับผิดชอบหนี้สินของเกษตรกร สำหรับการชำระหนี้คิน ให้ชำระคินตั้งแต่ปีแรก

3. ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับเกษตรกรยังคงทำการเกษตรอยู่ในรูปแบบการผลิตเพื่อการยังชีพ เป็นผลทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำและฐานะความเป็นอยู่ที่ยากจน การพัฒนาการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต นับเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำให้เกษตรกรมีรายได้พอเพียงที่จะเป็นเจ้าของที่ดินที่สามารถเก็บรักษาที่ดินไว้และประกอบอาชีพเกษตรกรรมต่อไปได้

4. ประเด็นที่ขออนุมัติ

ขออนุมัติในหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรกู้ยืม เพื่อดำเนินโครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดิน อ.วังสะพุง จ.เลย จำนวน 150 ราย ภายในวงเงิน 75.00 ล้านบาท แยกเป็นระยะแรก (คาดว่าจะดำเนินการในปี 2541) จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 25.00 ล้านบาท ระยะที่สอง จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 25.00 ล้านบาท และระยะที่สาม จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 25.00 ล้านบาท ในแต่ละระยะจะเว้นช่วงประมาณ 1 ปี เพื่อทำการประเมินผลโครงการ โดยมอบอำนาจการพิจารณารายละเอียดด้านการเงินให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ทั้งนี้ การดำเนินงานโครงการระยะแรกให้ใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2541 รายการที่ 1.3 สิ้นเชื้อ วงเงิน 587.00 ล้านบาท

มติคณะกรรมการ อนุมัติในหลักการและให้ ส.ป.ก. เชิญบริษัท กรมปศุสัตว์ อ.ส.ค. ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการเลี้ยงโคนม ตลอดจนผู้แทนเกษตรกร เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำรายละเอียดของข้อตกลง ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. โคพันธุ์แท้จากต่างประเทศจะมีความเสี่ยงต่อโรคสูง
2. เสี่ยงไซ สัญญาจะต้องมิให้เกษตรกรเสียเปรียบ
3. การจัดตั้งกองทุนประกันความเสี่ยง โดยให้ผู้กู้เข้าร่วมกองทุน
4. การรวมตัวของเกษตรกรเป็นสหกรณ์
5. การกำหนดระยะปลอดหนี้ให้กับเกษตรกร

เรื่องที่ 3.15 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการโครงการสาธิตรูปแบบการผลิตทางการเกษตร

เรื่องเดิม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดตั้งศูนย์สาริตและขยายผล การปฏิรูปที่ดิน และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ขึ้น 13 แห่ง เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมความรู้ การให้คำแนะนำ และเป็นแบบอย่างในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและนอกเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม แผนใหม่ โดยได้จัดทำเป็นโครงการสาธิตรูปแบบการผลิตทางการเกษตร เพื่อจัดทำแปลงตัวอย่าง

กิจกรรมทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ศูนย์ละ 4 รูปแบบ เนื้อที่ดำเนินการรูปแบบละ ประมาณ 10 ไร่ พร้อมทั้งขุดสระเก็บน้ำขนาด 3 ไร่ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุน ในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งใช้งบประมาณในการดำเนินงาน ศูนย์ละประมาณ 1 ล้านบาท รวม 13 แห่ง เป็นเงิน 13 ล้านบาท (รายละเอียดตามเอกสารโครงการที่แนบในวาระการประชุม)

ความเห็นของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

การสาธิตรูปแบบการผลิตทางการเกษตร จะเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรสามารถจะเลือกรูปแบบที่เห็นว่ามีความเป็นไปได้ และมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเอง ทำให้ลดความเสี่ยงในการลองผิดลองถูก ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่เกษตรกร แต่เนื่องจากการจัดตั้งศูนย์สาธิตและขยายผลการปฏิรูปที่ดิน จัดตั้งขึ้นภายหลังการพิจารณางบประมาณทำให้ศูนย์ไม่มีงบประมาณดำเนินงาน จึงเห็นสมควรขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการในลักษณะจ่ายขาด

ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินโครงการสาธิตรูปแบบการผลิตทางการเกษตร ตามรายละเอียดที่แนบในวาระการประชุมในลักษณะจ่ายขาด เป็นเงิน 13,000,000 บาท (สิบสามล้านบาทถ้วน)

มติคณะกรรมการ เห็นชอบตามที่เสนอ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 4.1 รายงานผลการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.2 รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของกองทุน ฯ ปีงบประมาณ 2541

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.3 รายงานผลการอนุมัติใช้เงินกองทุน ฯ ประจำปีงบประมาณ 2541 (1 ตุลาคม 2540 - 28 กุมภาพันธ์ 2541)

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.4 สรุปผลการสัมมนาเพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบ
มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

ประธานขอให้จัดการประชุมครั้งต่อไป ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2541 เวลา 14.00 น.
เลิกประชุมเวลา 12.30 น.

(นายอภิชัย การุณยวนิช)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายกำธร เขื้อสุวรรณ)

นิติกร 9 ขช.

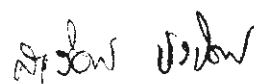
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินและประสานราชการส่วนภูมิภาค
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายศิริโรจน์ จิรวัดน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

ผู้จัดรายงาน

(นางสาววิตรี ขวณิตย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5

ผู้จัดรายงาน